

Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Weekbericht Internetmonitoring 29/2019

26 juli - 2 augustus 2019

Disclaimer

Het Weekbericht internetmonitoring is een product van de kerneenheid Analyse van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV). Het bevat een beschrijving van wat er naar aanleiding van de actualiteit speelt op sociale media en op de diverse voor de NCTV relevante websites, weblogs en webfora.

De beschrijving is bedoeld als sfeerbeeld van wat leeft op het internet en hoeft niet altijd representatief te zijn voor de standpunten van bepaalde groeperingen. Evidente taalfouten in bronteksten worden ongemoeid gelaten waar mogelijk. Het wordt afgeraden om zelf de websites te bezoeken die geraadpleegd zijn ten behoeve van het weekbericht, omdat het IP-adres voor derde partijen zichtbaar is en herleidbaar kan zijn tot de overheid.

Inhoudsopgave

I. Extremisme, radicalisering en polarisatie	2
De polarisatie in het debat rond de invoering van de nieuwe wet op gezichtsbedekkende kleding	2

Het weekbericht dient te worden behandeld als vertrouwelijk document. Voor verder gebruik en/of verdere verspreiding van het weekbericht graag overleggen met Analyse. Uw reacties zijn welkom op [10.2g](#)

I. Extremisme, radicalisering en polarisatie

De polarisatie in het debat rond de invoering van de nieuwe wet op gezichtsbedekkende kleding

Op donderdag 1 augustus 2019 is een wet in werking getreden die het verbod om gedeeltelijk gezichtsbedekkende kleding zoals gezichtssluiters, bivakmutsen en integraalhelmen te dragen in bepaalde publieke ruimten zoals ziekenhuis, scholen en het openbaar vervoer. In de volksmond wordt deze wet het 'boerkaverbod' genoemd. In de dagen voor invoering van het verbod gaven verschillende betrokken partijen zoals OV-bedrijven en (academische) ziekenhuizen te kennen het verbod niet actief te zullen handhaven omdat er in hun ogen teveel praktische en principiële bezwaren zijn om personen te mijden uit het openbaar vervoer en zorginstellingen. Andere betrokken partijen zoals sommige scholen en gemeenten gaven aan wel de intentie te hebben om de wet actief te handhaven.¹

De aandacht voor de wet nam op social media daags voor invoering ineens sterk toe na berichtgeving van het Algemeen Dagblad waarin door een woordvoerder van het OM werd gesteld dat een burgerarrest van nikab-draagsters is toegestaan.² Dit AD-artikel werd veel gedeeld op social media en ontlokte allerlei reacties. Bijvoorbeeld in de Facebookgroep 'Eigen Volk Eerst' (ruim 56.000 volgers) waarin het artikel werd gedeeld met de begeleidende tekst 'Yes! Allemaal op jacht!!!#Delen#maakergebruikvan!'

In salafistische gemeenschappen is verontwaardigd en bezorgd gereageerd op dit soort berichten. De Haagse Moskee As-Soennah plaatste bijvoorbeeld een verklaring op haar website waarin de zorg werd uitgesproken dat het verbod zal leiden tot geweld tegen moslima's; 'Het is een buitengewoon kwalijke

zaak dat het AD haar lezers instrueert hoe zij kunnen bijdragen aan het handhaven van het nikaabverbod. Niet eerder heeft de krant een dergelijke instructie gegeven bij de inwerkingtreding van een gelijksoortig verbod in ons land. [...] Dit is natuurlijk koren op de molen van rechtsextremisten en neonazi's die onder het mom van wetshandhaving hun haat tegen moslima's kunnen botvieren.'

Het activistische initiatief 'Bewust Moslim' kondigde op 1 augustus 2019 aan een app te zullen ontwikkelen waarmee nikab-draagsters hulp kunnen inschakelen van personen in hun omgeving wanneer ze zich bedreigd voelen of worden lastig gevallen. 'Sinds het nikaabverbod in gang gezet is en de overheid de bevolking min of meer opriep eigen rechter te gaan spelen t.a.v. zusters met nikaab, is bij moslims de behoefte ontstaan om een medium te ontwikkelen waarmee zusters in nood gesteund kunnen worden', valt er te lezen in een bericht op de Facebookpagina van Bewust Moslim. Ook in jihadistische kringen bestaat weerstand tegen het verbod. Het jihadistisch geïntendeerde initiatief 'Tegen Boerkaverbod' organiseerde op donderdag 1 augustus 2019 een flyeractie in Den Haag. Op beelden die circuleren op social media is te zien hoe mannen en vrouwen in nikab flyereren rond station Holland Spoor en in gesprek gaan met omstanders.³

De naderende invoering van de wetgeving en de berichtgeving over burgerarrest leidden ook tot de oprichting van burgerinitiatieven, bedoeld om vrouwen in nikab te beschermen. Het online initiatief 'SafaTweets' lanceerde de hashtag 'boerkabuddies' en riep mensen op om zich te melden wanneer ze bereid zijn om vrouwen in nikab op straat te vergezellen. 'Ben je nikaabdraagster en vrees je voor aanvallen van derden wanneer je buitenshuis een afspraak hebt of om een andere reden buiten moet zijn? Laat het mij weten. Ik kom je graag vergezellen. En misschien zijn meer twitteraars bereid dit te doen.'⁴ Meldpunten voor islamofobie en andere vormen van racisme roepen (moslim)vrouwen op zich te melden wanneer ze te maken krijgen met hatelijke of gewelddadige reacties.

¹ Zie: <https://www.nu.nl/binnenland/5972009/dit-moet-je-weten-over-het-boerkaverbod-dat-sinds-donderdag-geldt.html>
² Algemeen Dagblad, 'Vier vragen beantwoord over het boerka-verbod', 31-7-2019.
³ <https://www.ad.nl/binnenland/vier-vragen-beantwoord-over-het-boerka-verbod-brwa8b9ed9a/>

De aandacht voor de nieuw ingevoerde wet is daags na de invoering weer wat afgenomen. Dat neemt niet weg dat de wet een belangrijk thema blijft voor sommige salafisten en jihadisten. Op de Facebookpagina van het initiatief 'Tegen Boerkaverbod' is op vrijdag 2 augustus 2019 een film geplaatst van een vrouw in nikab die zichzelf filmt terwijl ze met het openbaar vervoer reist. In het filmpje wordt geageerd tegen de ingevoerde wet.

Commentaar monitorspecialist

Vooralsnog lijken geen uitzonderlijke incidenten te hebben plaatsgevonden rond vrouwen die gezichtsbedekkende kleding dragen. Vrouwen met gezichtssluiers geven weliswaar aan de laatste dagen te zijn uitgescholden op straat maar dit beeld is niet ongewoon, zo stellen nikabdraagsters op social media. Ze zeggen al langere tijd veel last te ondervinden van racistische scheldpartijen op straat. Er is ook geen sterke weerstand vanuit islamitische gemeenschappen waarneembaar op de ingevoerde wet. Dit is begrijpelijk omdat de nikab door slechts enkele honderden moslima's wordt gedragen. Het kledingstuk als zodanig speelt daarom helemaal geen rol van betekenis binnen de meeste islamitische gemeenschappen in Nederland. Overigens laat dit onverlet dat er in islamitische gemeenschappen zorgen bestaan over de mogelijke precedentwerking die uitgaat van het verbod op gezichtsbedekkende kleding. De vrees bestaat dat na invoering van deze wet het pleidooi van politici zoals Geert Wilders om verder te 'strijden' tegen de islam en óók de hoofddoek te verbieden, gevolgen zal hebben voor de godsdienstvrijheid van grote groepen moslims.

Afgaande op de reacties op social media zijn in de dagen rond de invoering van de wet bestaande gevoelens van haat en wantrouwen tussen salafistische groepen en rechts-populistische activisten, losgemaakt en explicieter geuit. In rechts-populistische en rechtsextremistische kringen bestaat grote weerstand tegen symbolen die verwijzen naar de islam, zoals de hoofddoek en de nikab of boerka. Voormannen van salafistische gemeenschappen spreken op hun beurt hun zorgen uit over de sociaal-maatschappelijke positie van moslims in Nederland.

[REDACTED], wakkeren deze gevoelens van angst binnen de eigen gemeenschappen verder aan door bijvoorbeeld voortdurend te betogen dat de wijze waarop moslims heden ten dage behandeld worden, overeenkomsten vertoont met de wijze waarop joden in de jaren 1930 werden behandeld.

Enkele nikabdraagsters geven er blijk van geenszins van plan te zijn om hun nikab af te doen op plaatsen waar gezichtsbedekkende kleding niet langer meer is toegestaan. Het lijkt hier vooral te gaan om vrouwen uit politiek salafistische en jihadistische georiënteerde actiegroepen. De vraag is of dit ook geldt voor andere nikabdraagsters in Nederland die deel uitmaken van andere salafistische gemeenschappen. Sommige vrouwen in salafistische gemeenschappen die trouw en loyaal zijn aan het Saoedisch establishment, dragen bijvoorbeeld ook nikabs. Deze gemeenschappen tonen zich doorgaans 'gezagsgetrouw', in die zin dat voormannen binnen deze gemeenschappen moslims adviseren om de Nederlandse wetgeving in beginsel te respecteren. Onduidelijk is of vrouwen in deze gemeenschappen ook deze nieuw ingevoerde wet zullen respecteren. Voormannen in deze gemeenschappen hebben zich vooralsnog namelijk niet of nauwelijks publieke debat over de wet gemengd. Deze afzijdige houding is kenmerkend voor de 'apolitieke' levenshouding van deze salafisten.

Rond de uitvoering van de wet en de effecten daarvan is dus vooralsnog veel onduidelijk. De komende maanden zal moeten blijken of en hoe dit verbod zal worden gehandhaafd. Het debat hierover is complex omdat de kwestie zowel praktische, politieke, principiële als juridische kanten heeft. Het huidige debat rond de wet is sterk gepolitiseerd en het is het zorgelijk dat de online uitingen op (sommige) rechts-populistische social mediaplatformen suggereren dat men in deze online kringen de invoering van de wet uitlegt als een 'vrijbrief' om vrouwen 'aan te houden' – ook op straat, waar het dragen van bijvoorbeeld een nikab nog steeds is toegestaan. Gewelddadige of racistische incidenten rond nikabdraagster kunnen het debat over de wet verder politiseren, tegenstellingen versterken en bestaande gevoelens

van onveiligheid binnen met name salafistische gemeenschappen, verder versterken. De wet op gezichtsbedekkende kleding blijft daarmee een thema waaromheen sterke maatschappelijke polarisatie kan plaatsvinden, en waar extreme krachten aan beide zijden (salafistisch-jihadistisch en rechtsextremistisch) zich kunnen en zullen profileren.

Uitgave

Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en
Veiligheid

Kerneenheid Analyse

Postbus 117, 2501 CC Den Haag

Turfmarkt 147, 2511 DP Den Haag

10.2g

Meer informatie

www.nctv.nl

10.2g

@nctv_nl

02-08-2019

Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Weekbericht Internetmonitoring 32/2019

2 augustus - 8 augustus 2019

Disclaimer

Het Weekbericht internetmonitoring is een product van de kerneenheid Analyse van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV). Het bevat een beschrijving van wat er naar aanleiding van de actualiteit speelt op sociale media en op de diverse voor de NCTV relevante websites, weblogs en webfora.

De beschrijving is bedoeld als sfeerbeeld van wat leeft op het internet en hoeft niet altijd representatief te zijn voor de standpunten van bepaalde groeperingen. Evidente taalfouten in bronteksten worden ongemoeid gelaten waar mogelijk. Het wordt afgeraden om zelf de websites te bezoeken die geraadpleegd zijn ten behoeve van het weekbericht, omdat het IP-adres voor derde partijen zichtbaar is en herleidbaar kan zijn tot de overheid.

Inhoudsopgave

I. Extremisme, radicalisering en polarisatie	2
<i>Wel of niet demonstreren?</i> Salafisten en jihadisten zijn verdeeld over hoe te reageren op het 'boerkaverbod'	2
Aandacht voor verbod op gezichtsbedekkende kleding in uiteenlopende activistische en extremistische online kringen	4

Het weekbericht dient te worden behandeld als vertrouwelijk document. Voor verder gebruik en/of verdere verspreiding van het weekbericht graag overleggen met Analyse. Uw reacties zijn welkom op 10.2q

I. Extremisme, radicalisering en polarisatie

Wel of niet demonstreren? Salafisten en jihadisten zijn verdeeld over hoe te reageren op het 'boerkaverbod'

De verschillende online reacties vanuit salafistische en jihadistische zijde op de aangekondigde demonstratie 'Hand in hand tegen het niqabverbod' die morgen (9 augustus 2019) op het Malieveld zal worden gehouden illustreren de verdeeldheid in deze kringen met betrekking tot de vraag of men wel of juist niet moet demonstreren tegen de nieuwe wetgeving. De protestdemonstratie wordt georganiseerd door enkele activisten zich willen uitspreken tegen het 'boerkaverbod' dat 1 augustus 2019 is ingegaan. Tijdens de actie willen de actievoerders ook boerka's uitdelen.

Op de online aankondiging van het evenement reageerden mensen uit Nederland en België. Enkele duizenden geven online aan dat ze 'geïnteresseerd' zijn in het evenement en enkele honderden (>500) zeggen aanwezig te zullen zijn.

Het salafistische onderwijsinstituut Al-Yaqeen, verbonden aan de Haagse As-Soennah Moskee, heeft zich positief uitgelaten over de protestdemonstratie. Al-Yaqeen oordeelde met de woorden: 'Als er tijdens dergelijke bijeenkomsten gewaakt wordt over de ordelijkheid en het goede gedrag van deelnemers, dan is het toegestaan om hieraan deel te nemen'.

Het jihadistisch georiënteerde initiatief 'Tegen Boerkaverbod' ging na de invoering van het verbod vorige week de straat op om te flyeren. De populaire jihadistische Facebookpagina al-Risâlah roept op om deel te nemen aan het protest in Den Haag: 'Probeer vrijdag in shaa allah aanwezig te zijn [...] dit is een goede dawah opportuniteit voor zowel de kuffaar als de zusters die de boerka/niqaab nog niet dragen'. Om deze oproep kracht bij te zetten deelde al-Risâlah op 8 augustus

2019 een fatwa van de jihadistische geestelijke Nasir al-Fahd waarin al-Fahd uiteen zet onder welke voorwaarden deelname aan demonstraties is toegestaan.

In andere jihadistische online kringen wordt echter gesteld dat deelname aan demonstraties (op dit moment) niet voor de hand ligt. Op de Facebookpagina van 'Ahl as-Soennah Publicaties' is op 5 augustus 2019 een document gedeeld met de titel 'Praktische ideeën in reactie op het niqaabverbod', waarin wordt geadviseerd om smeebden uit te spreken voor degenen die last ondervinden van het verbod op gezichtsbedekkende kleding en nog te wachten met demonstraties.

[redacted] die als één van de grondleggers van het politiek salafisme in Nederland kan worden beschouwd, komt tot hetzelfde oordeel. Hij stelt dat deelname aan deze specifieke demonstratie níet is toegestaan volgens de islam en dat moslims zich zouden moeten richten op het verrichten van smeebden.

Ook in 'apolitieke' salafistische online kringen is gereageerd op het verbod, zij het mondjesmaat en zonder concreet op te roepen tot acties. De Rotterdamse stichting alHoeda wa Noer deelde op Twitter de volgende tekst: 'Ze zeiden vrijheid. Ik zag alle homo's dansen. Sodom en Gomorra. Hier krijg je alle kansen! Politici deden mee. Stonden hand in hand te dansen Lang leve de vrijheid! Op bootjes stonden ze te sjansen. Even verderop... Twee Niqabis gespot 150 euro boete Want bij hun is vrijheid gestopt!'.

Op @ibnkhalfia, het Twitterkanaal waarop deze rijm werd gepost, stond een oproep om juist niet te gaan demonstreren in Den Haag:

'Moslims gaan a.s. vrijdag demonstreren. Emoties zijn terecht, maar noem één "Islamitische" demonstratie die het doel bereikt heeft. Het tegenovergestelde zal gebeuren: Emotionele fanatieke jongeren zullen nog meer voer geven aan de racisten. Leer je religie, ontwikkel, spreek'.

* Zie hiervoor ook Weekbericht Internetmonitoring 29/2019.
Zie weekbericht Internetmonitoring 29/2019.

juist wel oproept om actief te zijn in de publieke ruimte als moslimrechten worden geschaad:

. Op 2 augustus 2019 werd door 'SunnahTV Nederland' een uitgezonden die hij uitsprak in de Tilburgse moskee As-Sunnah. Hij stelt in de preek dat het bedekken van het gezicht voor vrouwen iets is dat volgens sommige islamitische geleerden aanbevolen is en volgens andere geestelijken zelfs verplicht is binnen de islam; 'het behoort tot de godsdienst'. Het tegenovergestelde beweren is volgens een bewijs van 'slecht spreken' en is kenmerkend voor 'secularisten' en 'hypocrieten'. In zijn preek roept hij moslims op om zich te verweren tegen het verbod

Behalve theoretische discussies langs religieuze lijnen besteden zowel jihadisten als salafisten online

aandacht aan concrete incidenten na de invoering van de wet. Spontane protestacties van vrouwen die zich in niqab begeven op plekken waar dit niet is toegestaan, kunnen op een zekere online steun rekenen van sommige politiek-salafistische voormannen. Op Facebook circuleren sinds een week video's van een vrouw die met niqab met het openbaar vervoer reist.

De video's werden tientallen keren gedeeld.

De jihadistische Facebookpagina's 'Tegen Boerkaverbod' en 'Content4Muslims' besteedden aandacht aan het incident in een Nijmeegse speeltuin en andere vermeende incidenten waarbij vrouwen onterecht de toegang werd geweigerd tot bijvoorbeeld overheidsgebouwen vanwege hun gezichtsbedekkende kleding. Zowel salafisten als jihadisten hebben een duidelijke boodschap en wens ten aanzien van 'zusters' die de niqab dragen: 'Blijf standvastig'.

Commentaar monitorspecialist

Vlak voor en na de invoering van de wet bleek uit online reacties op salafistische en jihadistische pagina's dat er vooral angst bestond voor de (gewelds)reactie die het verbod zou kunnen ontlokken bij rechts-populistische en rechts-extremistische kringen. Gevreesd werd voor 'eigenrichting' in de vorm van – roekeloze en gewelddadige – burgerarresten. Aanleiding voor de discussie over burgerarrest was een artikel van het Algemeen Dagblad waarin een OM-woordvoerder stelde dat burgerarrest in beginsel een legitiem middel kan zijn om wetgeving te handhaven. Wilders gooide vervolgens olie op het vuur door te melden dat hij zich kon voorstellen dat mensen tot 'burgerarrest' zouden overgaan als de overheid het verbod niet zou handhaven (zie ook verderop in dit

<https://www.gelderlander.nl/nijmegen/boerkaverbod-is-onduidelijk-speeltuin-in-nijmegen-houdt-vrouw-met-niqab-onterecht-tegen~a2267efb/>

Weekbericht).

Voor zover bekend hebben zich nog geen geweldsincidenten voorgedaan rond de – naar schatting enkele honderden – nikabdraagsters in Nederland.

Hoewel salafisten in Nederland verdeeld zijn over de vraag hoe te reageren op het verbod op gezichtsbedekkende kleding, lijkt de algemene teneur onder deze groep dat protestacties in ieder geval geen buitenwettelijk karakter mogen hebben. Voormannen en organisatoren van protesten stellen dit in veel gevallen expliciet als voorwaarde wanneer ze oproepen tot verzet en protest tegen het verbod. Sommige spontane individuele acties van vrouwen die in nikab het openbaar vervoer betreden hebben natuurlijk tot doel de wet bewust te overtreden. Echter, gezien de intentie achter deze acties, moeten deze vooral gezien worden als een vorm van burgerlijke ongehoorzaamheid. Dergelijke acties hebben altijd een zeker buitenwettelijk karakter.

Ook jihadisten in Nederland tonen een zekere verdeeldheid over de vraag wat nu te doen. Sommigen gaan min of meer spontaan over tot actie of sluiten zich aan bij acties van anderen. Anderen lijken juist te pleiten voor meer bedachtzaamheid, richten zich vooral op de bronteksten van de islam en komen tot de conclusies dat men zich allereerst dient te richten op het verrichten van smeekbeden voor de vrouwen die last hebben van de nieuwe wet.

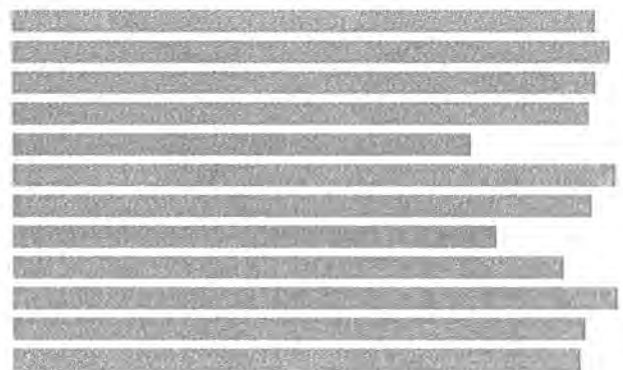
De komende tijd zal moeten blijken hoe de interne discussie in salafistische en jihadistische kringen zich verder zal ontwikkelen. De manier waarop deze discussie zich ontwikkelt zal (sterk) beïnvloed worden door de wijze waarop de samenleving in den brede en in het bijzonder de rechts-extremistische en rechts-populistische groepen, reageren op eventuele protestacties in de publieke ruimte van tegenstanders van het 'boerkaverbod'.

De afgelopen week richtte de boosheid en afkeuring van salafisten en jihadisten ten aanzien van de wet zich vooral tegen de overheid en

handhavende autoriteiten. Daarmee kreeg de polarisatie rond de invoering van de wet expliciet een 'verticale dimensie'.⁸ Omdat morgen voorafgaand, tijdens en na de demonstratie een breed palet aan uitgesproken tegenstanders van de wet zich uitsprekt, zijn online- en offline tegenreacties vanuit rechts-populistische en rechts-extremistische kringen niet ondenkbaar waardoor de horizontale polarisatie rond het onderwerp weer explicieter op de voorgrond treedt.

Aandacht voor verbod op gezichtsbedekkende kleding in uiteenlopende activistische en extremistische online kringen

Niet alleen in salafistische en jihadistische (online) kringen is aandacht voor het 'boerkaverbod' (zie eerder dit weekbericht). Politici, activisten en actiegroepen in het populistische en extremistische spectrum spreken zich ook uit over het verbod.

De links-activistische beweging 'Code Rood' spreekt zich ook uit tegen de nieuwe wet op gezichtsbedekkende kleding. 'Het boerkaverbod is namelijk een onderdrukkende en gevaarlijke wet waar Code Rood met kracht afstand van neemt.' Code Rood roept op om het protest dat op 9 augustus 2019 wordt georganiseerd, bij te wonen.

PVV-politicus en initiatiefnemer van het 'boerkaverbod' Geert Wilders sprak zich ook uit over

⁸ Zie NCTV, Weekbericht Internetmonitoring 29/2019.

⁸ Bij verticale polarisatie is sprake van spanningen tussen groepen versus 'de overheid', bij horizontale polarisatie is sprake van spanningen tussen groepen onderling, die zich bijvoorbeeld uit op online discussiefora.

de demonstratie die morgen plaatsvindt. Over het voornemen van activisten om tijdens deze demonstratie gratis niqabs uit te delen twitterde hij: 'Niqabs uitdelen? Beter deelt men tickets uit voor enkele reizen naar Saoedi-Arabië'.

In rechts-populistische Facebookpagina's spreekt men zich hatelijk en intolerant uit tegen vrouwen die niqab's dragen. Op 3 augustus 2019 werd op de Facebookpagina 'Eigen volk eerst' een affiche gedeeld waarop vrouwen in niqab zijn afgebeeld met de begeleidende tekst: 'Je hebt je land en jouw cultuur verlaten, dat is je recht maar kom niet hier om mij verplichten te leven wat je verlaten hebt'.

De rechts-extremistische actiegroep Identitair Verzet deed al op 22 juli 2019 een nieuwsbericht over een vrouw in boerka die zich opblies bij een Pakistaans ziekenhuis met de begeleidende tekst: 'Femke Halsema vindt een boerkaverbod niet bij Amsterdam passen. Neemt zij dit gevaar dan ook voor lief? Wij zeggen liever voorkomen dan genezen en dus het verbod zoveel mogelijk handhaven'.

Commentaar monitorspecialist

In links-activistische en -extremistische online kringen wordt de nieuwe wet vooral beschouwd als vrijheidsbeperkende, islamofobe en vrouwonvriendelijke maatregel.

In rechts-populistische en rechtsextremistische kringen wordt de nieuwe wet vooral uitgelegd als een integratie- en veiligheidsprobleem; een symbool van de uitwassen van de islam die zij als totalitaire ideologie beschouwen. Hoewel rond de invoering van het verbod in rechts-populistische en rechtsextremistische online kringen werd gezinspeeld op eigenstandige acties om de nieuwe wet te handhaven, lijkt de (online uitgesproken) actiebereidheid tot dusver niet groot te zijn.

Uitgave

Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en
Veiligheid

Kerneenheid Analyse

Postbus 117, 2501 CC Den Haag

Turfmarkt 147, 2511 DP Den Haag

10.2g

Meer informatie

www.nctv.nl

10.2g

@nctv_nl

08-08-2019

Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Weekbericht Internetmonitoring 35/2019

23 - 29 augustus 2019

Disclaimer

Het Weekbericht internetmonitoring is een product van de kerneenheid Analyse van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV). Het bevat een beschrijving van wat er naar aanleiding van de actualiteit speelt op sociale media en op de diverse voor de NCTV relevante websites, weblogs en webfora.

De beschrijving is bedoeld als sfeerbeeld van wat leeft op het internet en hoeft niet altijd representatief te zijn voor de standpunten van bepaalde groeperingen. Evidente taalfouten in bronteksten worden ongemoeid gelaten waar mogelijk. Het wordt afgeraden om zelf de websites te bezoeken die geraadpleegd zijn ten behoeve van het weekbericht, omdat het IP-adres voor derde partijen zichtbaar is en herleidbaar kan zijn tot de overheid.

Inhoudsopgave

I. Terrorisme	2
'Kafel Project Group' zet zich in voor families van jihadisten in kampen Noordoost-Syrië	2
II. Extremisme, radicalisering en polarisatie	4
Erkenbrand breidt organisatorisch uit: regionale én buitenlandse afdelingen	4

Het weekbericht dient te worden behandeld als vertrouwelijk document. Voor verder gebruik en/of verdere verspreiding van het weekbericht graag overleggen met Analyse. Uw reacties zijn welkom op [10.2q](#)

I. Terrorisme

'Kafel Project Group' zet zich in voor families van jihadisten in kampen Noordoost-Syrië

Sinds 15 juli 2019 is het Arabischstalige Telegramkanaal 'Kafel' [vert.: donateur] actief. Het Telegramkanaal heeft meer dan duizend volgers. Naast het Arabischstalige kanaal bestaat er ook een Franstalig (aangemaakt op 16 juli 2019, 219 leden) en Engelstalig (aangemaakt op 8 augustus 2019, 400 leden) kanaal van 'Kafel' op Telegram. De drie kanalen vertegenwoordigen een initiatief dat zichzelf 'Kafel Project Group' noemt. 'Kafel' is volgens de kanaalbeschrijving opgericht 'To help the families of the Mujahdien in the state Sham'. In een bericht dat op 27 augustus 2019 in het kanaal is gepost wordt preciezer gedefinieerd voor wie het project is opgericht: *'the needed akhawat [zusters] living in Al Hol Camp and who have no provider.'*

Daags na oprichting van het Engelstalige kanaal – op 8 augustus 2019 – werden volgers in een post gewezen op een uitspraak van de profeet Mohammed. Die zou hebben gezegd dat degene die een wees verzorgt, uiteindelijk het paradijs zal betreden. In de navolgende dagen volgt een stroom van berichten over de omstandigheden waarin de kinderen en vrouwen verkeren die in *al-Hol* verblijven. *Al-Hol* is een groot vluchtelingenkamp. In een aparte sector van dit kamp verblijven familieleden van ISIS-strijders die zich na de val Baghouz – de laatste enclave van het 'ISIS-kalifaat' overgaven aan de Koerdische autoriteiten.

'[...] just imagine, that your child is that one who is hanging around among the tents under the flame of the hot sun... and that your daughter is that one who stands at the doors of the charity to take food from the villainous people...' Een vrouw beklaagt zich over de slechte behandeling door autoriteiten van het kamp. *'I was visiting some sisters there, and was arrested with them.. They took us to prison and investigate us one by one. They began to beat us.. spank us on our faces continuously.... [...] they threatened us to deliver us to the Americans, and I was threatened of getting married*

to dirty soldier.' Op 14 augustus 2019 is het erg warm in het kamp, 'Kafel' bericht: *'Temperature exceeds its normal rates which might reaches to 50. [...] Imagine you child sleeping under that heat with his body covered with lots of sweat.'*

Afbeelding

Sinds 18 augustus 2019 publiceert 'Kafel' een aantal foto's en briefjes waarin donateurs worden bedankt voor hun donaties. Zo post op maandag 19 augustus 2019 het Engelstalige kanaal van 'Kafel' een briefje met de begeleidende Engelse tekst: *'To Mujahidien with their money: Your sadaqat (charity) have reached your captured akhawat [vert.: zusters] at Al-Hol camp. May Allah bless you and make it as a plant for you in paradise and a release from hell.'* Op andere afbeeldingen in de Telegramkanalen van 'Kafel' zijn afbeeldingen met voedsel en kinderspeelgoed te zien, die met reeds gedoneerde gelden (zouden) zijn gekocht.

Op 27 augustus 2019 postte 'Kafel' in de vroege ochtend een bericht over Nederlandse 'zusters' in het kamp. In een korte boodschap vol getranslitereerde Arabische woorden wordt gesteld dat Nederlandse vrouwen uit kamp *al-Hol* zullen worden getransporteerd naar kamp *Al-Roj* ter voorbereiding van verdere uitlevering aan land(en) van herkomst. *'News state that the Al-Qurbat Atheist intend to transfer the captured Akhwat of Dutch origins form al Hol Camp to Al Rouj Camp as a prelude to trial and send them away to the courts of Rafidhi of their countries' Tawaghit.[...]*

Dit bericht werd een dag eerder al verspreid door 'Black imprisoned diamond', een Telegramkanaal

.....
- BBC Monitoring, 'Pro-IS online initiative offers help for IS women in Syria camps', 19 augustus 2019

dat op 14 augustus 2019 is opgericht, 118 volgers heeft en soortgelijke doelstellingen heeft als 'Kafel Project'. In dit kanaal worden naast Engels- en Arabischstalige berichten ook Nederlandstalige berichten geplaatst. In deze Nederlandstalige berichten wordt onder andere gewaarschuwd voor personen die vrouwen benaderen om informatie te vergaren over jihadisten. Op vrijdag 23 augustus 2019 worden zusters in het kamp bijvoorbeeld gewaarschuwd voor 'Een [redacted]', die beweert een positie te hebben in de staat, beweert verantwoordelijk te zijn voor het bevrijden van gevangenen die rond de Turkse grens of in Turkije vast zitten. Deze persoon vraagt de zusters om foto's zonder hijab [hoofddoek], voor smokkelwegen, en sommige zusters zijn in een hinderlaag gelokt. [...] het is een leugenaar en de staat is onschuldig en heeft er niets mee te maken. Hij blijkt uit onderzoek een inlichtingenagent te zijn. Er zijn groepen zusters via hun (smokkel)weg verdwenen..'

Commentaar monitorspecialist

De berichten die in de kanalen van 'Kafel' worden verspreid, bieden inkijk in het leven van de families van jihadisten in kamp *al-Hol*. In dit kamp verblijven honderden vrouwelijke familieleden van ISIS-strijders en hun kinderen. Afgaand op de berichten zijn de omstandigheden daar soms zeer zwaar en hebben sommige vrouwen en kinderen grote moeite om in hun levensonderhoud te voorzien. Ze lijken zelfs afhankelijk van hulp van buiten om genoeg levensmiddelen te kunnen kopen.

'Kafel' lijkt een voorname rol te spelen bij de inzameling en verdeling van gelden die jihadisten buiten het kamp doneren aan jihadistische families met verschillende nationaliteiten die in het kamp verblijven. Hoeveel geld er wordt verdeeld en hoeveel jihadistische gezinnen worden voorzien door 'Kafel', blijft onduidelijk. Het initiatief van 'Kafel' is niet uniek in zijn soort. Recent berichtte media bijvoorbeeld ook over 'Justice for Sisters', een geldinzamelingsactie voor vrouwen in kamp *al-Hol*.² Eerder dit jaar berichtte

² The Independent, 'Isis suspects raise money through crowdfunding', 26 juli 2019.

[redacted] stelt op Twitter dat 'Kafel' mogelijk een reactie is van ISIS-aanhangers op het initiatief van andere jihadistische groepen om steun te bieden aan ISIS-gelieerde vrouwen die vastzitten in kampen in Oost-Syrië: [redacted]

Er zijn verschillende initiatieven die zich vooral hard maken voor Nederlandse jihadistische gedetineerden met een Nederlandse achtergrond in binnen- en buitenland. De bekendsten zijn 'Project A' en 'Muslims Behind Bars'.⁵ Deze initiatieven beperken zich net als 'Kafel' niet tot het uitsluitend inzamelen van gelden maar doen vaak ook verslag van de voortgang van strafrechtelijke processen waar jihadisten onderdeel van zijn, het leven in gevangnissen en (vluchtelingen)kampen. Daarnaast proberen ze de solidariteit met gevangen jihadisten levend te houden.

De initiatiefnemers van '*Black imprisoned diamond*', een relatief nieuw initiatief geven blijk de Nederlandse taal te beheersen en focussen zich in hun activisme op de vrouwen in de verschillende kampen in Syrië. Dit initiatief deelt ook berichten van het Telegramkanaal van 'Muslims Behind Bars' (583 volgers) waarin wordt opgeroepen om solidair te zijn met de familie van jihadisten in Syrië.

Deze activiteiten tezamen laten zien dat de familieleden van jihadisten die thans verblijven in allerlei kampen in Syrië, een thema vormen waar jihadisten zich steeds actiever rond mobiliseren.

⁵ Zie Weekbericht Internetmonitoring 21/2019.

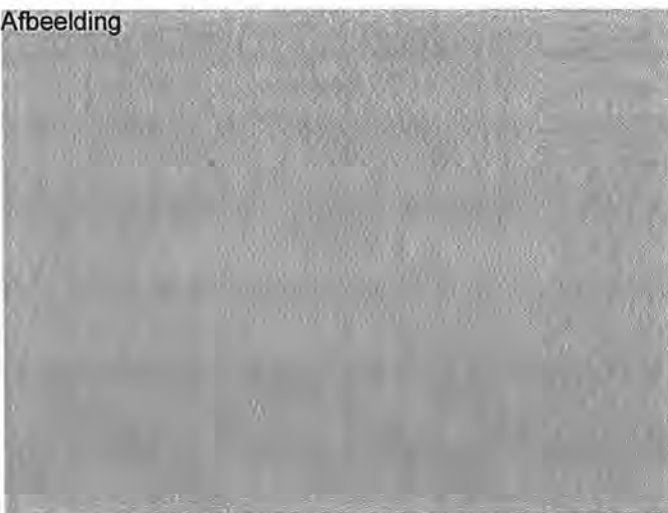
II. Extremisme, radicalisering en polarisatie

Erkenbrand breidt organisatorisch uit: regionale én buitenlandse afdelingen

De rechts-extremistische alt-right organisatie 'Studiegenootschap Erkenbrand' heeft deze week een organisatorische uitbreiding op haar website en via Twitter bekendgemaakt. Ook de rechts-extremistische website Fenixx.org maakt melding van de uitbreiding. Naast diverse regionale divisies, zijn er nu ook twee buitenlandse *chapters*, in België (Divisie Godendac) en in Duitsland (Divisie Teutonia), opgericht. Dit zou naar eigen zeggen 'slechts het begin' zijn en sympathisanten wordt aangeraden de website in de gaten te blijven houden. Erkenbrand schrijft verder: 'Met deze stap tonen we als studiegenootschap aan te beschikken over veel ambitie. We hebben in het verleden de nodige tegenslagen gekend, nu kijken we vooruit. Door de uitbreiding in onze buurlanden zullen we beter dan voorheen in staat zijn contacten te leggen en op te bouwen met gelijkgestemde nationalistische groepen.'

De regionale divisies van Erkenbrand zijn Divisie Noord-Holland, Divisie Zuid-Holland, Divisie Noord-Nederland, Divisie Oost-Nederland, Divisie Noord-Brabant en Divisie Limburg.

Afbeelding

Sinds oktober 2018 is op Facebook het 'Studiegenootschap Erkenbrand Noord-Nederland' actief. Op hun Facebookpagina werd begin dit jaar opgeroepen en gemobiliseerd voor het 'Noords Nationalistisch Festijn' in het eerste weekend van mei 2019 'op een fantastische locatie in het Noorden van het land'. Er zou sprake zijn van een 'sportief en kameraadschappelijk evenement met vele activiteiten en daarnaast een inhoudelijk programma met diverse sprekers, [REDACTED]

[REDACTED] Ook in mei 2018 is er een 'Noords Nationalistisch Festijn' georganiseerd. Dat jaar werd het evenement nadrukkelijk opgezet met als doel 'alle Nederlandse oorlogsdoden te eren' rond de Dodenherdenking, waarbij het met name ook ging om de herdenking van 'nationalistische Nederlanders'.

Vooralsnog zijn er zo ver bekend nog geen online initiatieven van de andere regionale en de twee buitenlandse divisies van Erkenbrand.

Daarnaast meldt Erkenbrand op haar website dat ongeveer 70 man zeer recent 'in een prachtig, klassiek landgoed in Overijssel' zijn bijeengekomen voor de 'Familiëdag'. Naast kennismaken is er daar onder meer gesproken over de 'organisatorische stand van zaken en toekomstvisie Erkenbrand', 'man en vrouw, hand in hand op weg naar een blanke toekomst' en 'metafysica en nationalisme'. Ook was er een spreker die sprak over 'hoe vals de media is wat betreft het verschil in reactie op de schietpartij in El Paso door een rechtsextremist en in Dayton door een linksextremist'. De spreker gaf aanvullend 'een klein college over digitale en fysieke veiligheid in verband met de te verwachten toenemende overheidsrepressie en media-aandacht gericht op nationalist(en)', zo staat op de website van Erkenbrand.

[REDACTED] Hij heeft een YouTube-kanaal met op dit moment ruim 96.000 abonnees, een Instagramaccount met 23.500 volgers, nog eens ruim 23.000 op Facebook en meer dan 1000 volgers op video-platform Bitchute.com. In zijn vlogs vlogt hij zijn gedachtegoed, toont hij beelden van zijn eigen, getrainde lichaam en roept hij alfa males op hetzelfde te doen. [REDACTED] steunt de alt-right beweging, treedt met ze in gesprek, reageert op hun video's en treedt geregeld op op Erkenbrand- en andere alt-right-conferenties.

Commentaar monitorspecialist

Het in 2016 opgerichte Erkenbrand is één van de belangrijkste vertolkers van het alt-right gedachtegoed in Nederland, waartoe opvallend veel – in vergelijking met andere rechts-extremistische stromingen – hoger opgeleiden zich aangetrokken voelen. In Weekbericht Internetmonitoring 3/2019 is al ingegaan op de roerige afgelopen periode van Erkenbrand, waarin na de snelle opkomst van de organisatie sprake was van onenigheden, angst en afsplitsing. Daarin kwam ook naar voren dat de strategie van Erkenbrand is om, vaak met heimelijke intenties, het alt-right gedachtegoed via gevestigde rechtse partijen, media en organisaties te verspreiden in de Nederlandse samenleving en het openbaar bestuur te infiltreren.

Het lijkt erop dat de organisatie van Erkenbrand weer redelijk stabiel is en dat er vooruitgekeken wordt door andere de organisatorische uitbreiding met diverse regionale en buitenlandse divisies. Erkenbrand probeert (nieuwe) personen aan te spreken via hun eigen propagandakanalen en discussieplatformen op internet en door het organiseren van of deelnemen aan goed beveiligde en tamelijk heimelijk georganiseerde bijeenkomsten, zoals conferenties en familiedagen.

Het veiligheidsbewustzijn is groot. Dat blijkt ook uit het 'college' door een spreker op de laatste 'Familiedag' over 'digitale en fysieke veiligheid in verband met de te verwachten toenemende overheidsrepressie en media-aandacht gericht op nationalistische'. Vooralsnog is er vrijwel uitsluitend via de officiële centrale Erkenbrand-kanalen gecommuniceerd, zoals de website, Facebook, Twitter, YouTube en Telegram ('De Nieuwshoorn'). Alleen divisie Noord-Nederland heeft zijn eigen Facebookpagina. Het is nog onduidelijk of de andere regionale en buitenlandse divisies ook eigen online communicatiekanalen gaan krijgen.

Om de gewenste contacten te leggen en op te bouwen 'met gelijkgestemde nationalistische groepen' lijkt het wel aannemelijk dat de divisies meer autonoom te werk kunnen gaan en dus ook met eigen online en offline initiatieven zullen komen. Het zal daarbij interessant zijn om te zien welke eventuele samenwerkingsverbanden er

internationaal tot stand gaan komen. In het verleden leek Erkenbrand, bijvoorbeeld met zijn conferenties, vooral gefocust te zijn op Angelsaksische gelijkgestemden (uit de VS, het VK, Scandinavië). Daarnaast is het nog onduidelijk of de Divisie Godendac en de Divisie Teutonia door Belgen respectievelijk Duitsers zullen worden geleid of dat Nederlandse Erkenbranders de divisies zullen gaan leiden en vormgeven.

Uitgave

Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en
Veiligheid

Kerneenheid Analyse

Postbus 117, 2501 CC Den Haag

Turfmarkt 147, 2511 DP Den Haag

10.2g

Meer informatie

www.nctv.nl

10.2g

@nctv_nl

29-08-2019

Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en Veiligheid
Ministère van Justitie en Veiligheid

Weekbericht Internetmonitoring 37/2019

6 - 13 september 2019

Disclaimer

Het Weekbericht internetmonitoring is een product van de kerneenheid Analyse van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV). Het bevat een beschrijving van wat er naar aanleiding van de actualiteit speelt op sociale media en op de diverse voor de NCTV relevante websites, weblogs en webfora.

De beschrijving is bedoeld als sfeerbeeld van wat leeft op het internet en hoeft niet altijd representatief te zijn voor de standpunten van bepaalde groeperingen. Evidente taalfouten in bronteksten worden ongemoeid gelaten waar mogelijk. Het wordt afgeraden om zelf de websites te bezoeken die geraadpleegd zijn ten behoeve van het weekbericht, omdat het IP-adres voor derde partijen zichtbaar is en herleidbaar kan zijn tot de overheid.

Inhoudsopgave

I. Extremisme radicalisering en polarisatie	2
Rapportage Nieuwsuur/NRC over koran-onderwijs vergroot weerstand tegen salafisme	2
Nederlandse rechts-extremisten actief op alternatieve sociale media platformen	3
II. Hybride	5
Chinese ambassadeur plaatst opinie artikel in Financieel Dagblad met betrekking tot uitleveringswet	5

Het weekbericht dient te worden behandeld als vertrouwelijk document. Voor verder gebruik en/of verdere verspreiding van het weekbericht graag overleggen met Analyse. Uw reacties zijn welkom op 10.2q

1. Extremisme
radicalisering en
polarisatie

Rapportage Nieuwsuur/NRC over koran-onderwijs vergroot weerstand tegen salafisme

Nieuwsuur en NRC Handelsblad hebben onderzoek gedaan naar salafistische instellingen die buiten het reguliere onderwijs vallen (uitzending van 10 september 2019). Voor het onderzoek is lesmateriaal voor verschillende leeftijdsgroepen bestudeerd van tientallen onderwijscentra die salafistisch zijn of sterk door het salafisme worden beïnvloed. Hieruit is gebleken hoe in koran-onderwijs bij moskeeën een onverdraagzame salafistische boodschap wordt verkondigd. Uit de onderzochte lesstof en audio- en video-opnames blijkt dat door deze organisaties aan kinderen vanaf zes jaar onder andere wordt geleerd zich af te keren van ongelovigen en de Nederlandse maatschappij en de beginselen van gelijkheid en vrijheid. Kinderen op salafistische moskeescholen leren dat mensen met een ander geloof of levensovertuiging de doodstraf verdienen. Op verschillende moskeescholen onderwijzen docenten dat moslimjongeren moeten vertrekken uit dit 'ongelovige land' om zich te vestigen in een islamitisch land. Een tweede rapportage van beide nieuwsmedia, over het reguliere islamitisch onderwijs (11 september 2019) was duidelijk minder schokkend en opzienbarend.

Op de presentatie van de onderzoeksresultaten reageren een imam, een sjeik, een docent en de vice-voorzitter van de Raad van Marokkaanse Moskeeën Nederland (RMMN). Zij veroordelen de inhoud waarover de kinderen worden onderwezen door deze organisaties. Zowel in de politiek als binnen de islamitische gemeenschap is onthutst gereageerd. Verschillende Tweede Kamerleden hebben na de uitzending hierover getwitterd. Geert Wilders (PVV): 'Dus roepen dat homo's en afvalligen moeten worden gedood mag maar een vraag over meer of minder is strafbaar?? Als Rutte en zijn VVD energie hadden gestoken in het bestrijden van de haat van de islam ipv in het vervolgen van een oppositieleider dan was ons dit bespaard gebleven.' Jasper van Dijk (SP): 'Ronduit

verwerpelijk: kinderen die in NL op "scholen" tot de doodstraf worden aangezet. Zsm debat en maatregelen.' Gert-Jan Segers (ChristenUnie): 'Meer Vrijheid van godsdienst is een groot goed en voor iedereen die hier in vrede wil samenleven. Maar die vrijheid is er niet om kinderen te leren haten.' Klaas Dijkhoff (VVD): 'Er zijn salafistenscholen in Nederland die kinderen onderwijzen met bizarre ideeën over ongelovigen en onze samenleving. De vrijheid in Nederland is mij heel dierbaar. Die is niet bedoeld om te misbruiken.'

Verschillende salafistische voormannen hebben zich online uitgesproken over de publicaties. Er wordt kritiek geuit op de 'moslims' (imam, docent, sjeik die aan het woord komen) die de inhoud veroordelen. Ze stellen dat de islam wordt aangevallen en dat moslims zich niet moeten laten verdelen. Ook stellen ze dat de islamitische predikers die aan het woord zijn, slechts uitleggen wat de islam inhoudt. Moslims worden opgeroepen om de islam te verdedigen. Zo heeft [REDACTED]

een aantal video's geplaatst om de uitspraken die door Nieuwsuur en NRC zijn gepubliceerd te nuanceren en van context te voorzien. De politiek salafistische activist [REDACTED] stelt op Twitter:

betitelt de uitzending van Nieuwsuur als 'Staatspropaganda' en stelt dat [REDACTED] en de Raad van Marokkaanse Moskeeën Nederland die zich in de uitzending kritisch uitspreken over salafistisch onderwijs 'geen enkel draagvlak' hebben onder moslimgemeenschappen in Nederland. [REDACTED]

[redacted]
 [redacted]
 [redacted] Bovendien roept [redacted]
 moslims op [redacted]
 [redacted]
 [redacted]

Twee van de onderzochte en bevroegde organisaties hebben gereageerd op vragen van NRC en Nieuwsuur. De vragen van Nieuwsuur en NRC waren gericht op toelichting van bepaalde uitspraken die in het onderzochte materiaal aangetroffen waren en de mate waarin die uitspraken gelden als standpunten van de stichting. Zowel de Maastrichtse stichting as-Sunnah als stichting Taubah in Veenendaal heeft op haar Facebookpagina een persverklaring gepubliceerd. Beide stichtingen beschuldigen (afzonderlijk van elkaar) NOS van onjuistheden in de rapportage: 'zaken zijn totaal uit de context gehaald en feiten zijn volledig verdraaid.'

In rechts-populistische hoek (o.a. GeenStijl, [redacted], vele tweets) wordt cynisch vastgesteld dat de mainstreammedia (MSM) en politici van 'naïeve partijen' eindelijk na 15 tot 20 jaar 'wegkijken' ook zijn gaan inzien dat 'de islam een religie van haat, afgunst en onvrijheid is.' Daarnaast wordt vanuit deze hoek weinig waarde gehecht aan de 'geveinsde verbazing' bij de Marokkaans-Nederlandse gemeenschap en de 'geschokte reacties' bij politici: er moet nu echt een langetermijnstrategie komen. Veel vertrouwen in maatregelen vanuit de politiek is er overigens niet. GeenStijl stelt: '[...] politici komen met popvoorstellen om de onderwijsinspectie ook op moskeeën te laten controleren. Kolder natuurlijk, want het Haga Lyceum heeft onlangs bewezen dat die papieren tijger echt helemaal niemand gaat bijten, hoeveel AIVD-rapporten je ook over zulke scholen opstapelt.' In rechts-extremistische groepen (o.a. NVU) wordt de gewelddadigheid van de islam benadrukt en wordt aangedrongen op het sluiten van alle islamitische scholen en moskeeën en een verbod op het salafisme.

Commentaar monitorspecialist

De bevindingen van NRC/Nieuwsuur over irregulier salafistisch onderwijs in Nederland hebben veel ophef veroorzaakt. Het afgelopen decennium hebben de AIVD en NCTV in meerdere openbare analyses benadrukt dat denkbeelden die kenmerkend (en onderscheidend) zijn voor het salafisme een voedingsbodem kunnen vormen voor onverdraagzaamheid en radicalisering. Het is echter niet zonder betekenis dat ook onafhankelijke media als Nieuwsuur/NRC aandacht besteden aan dit onderwerp. Voor sommige groepen in de samenleving komen zij geloofwaardiger over dan de overheid. Bovendien kunnen zij vaak eenvoudiger communiceren over hun bevindingen dan diensten als de AIVD.

NRC/Nieuwsuur merken ook terecht op dat wat betreft netwerken, communicatie en financiële middelen de salafistische beweging ver voor loopt op traditionele moskeeën. Zo hebben salafisten, hoewel relatief klein in aantal, een veel groter bereik dan de andere spelers in het islamitische onderwijsveld in Nederland.

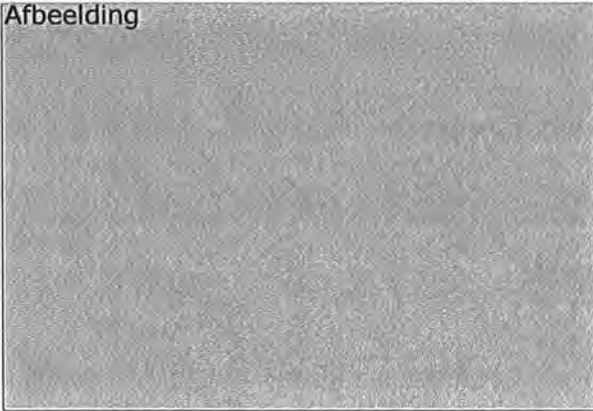
De reacties vanuit verschillende hoeken zijn niet verassend. Helaas geldt wederom dat reacties vanuit mainstream moslimgemeenschappen op zich laten wachten. Vooral de extremen – zowel binnen als buiten moslimgemeenschappen – laten zich gelden. We zien voortdurend dat moslimvoormannen en – vrouwen die zich uitspreken tegen de salafistische leer, worden gedelegeitimeerd en geïntimideerd. Dit is als reactie op de berichtgeving door Nieuwsuur/NRC wederom het geval, met name bij de personen die geïnterviewd werden.

Nederlandse rechts-extremisten actief op alternatieve sociale media platformen

Nederlandse rechts-extremistische groepen en individuen blijven zoeken naar alternatieve sociale media platformen om hun propaganda en beelden te verspreiden. Naast de al bekende alternatieven voor Twitter (Gab) en Facebook (VKontakte), zijn Nederlandse rechts-extremistische accounts sinds een jaar ook steeds meer actief op het alternatieve

videoplatform 'BitChute' als back-up of alternatief voor YouTube. En het platform 'Minds'² dient voor sommige van deze accounts als een aanvulling of alternatief voor Facebook.

Afbeelding

Rechts-extremistische groepen en individuen blijven daarnaast ook actief op de grotere en bekendere platformen. Maar deze worden door rechts-extremisten in toenemende mate als lastig ervaren omdat bedrijven als Facebook, Twitter en Google (YouTube) sinds enkele jaren actiever optreden tegen rechts-extremistische content die in strijd is met hun beleid, waardoor sommige content wordt geweigerd of accounts van notoire overtreders worden geblokkeerd of verwijderd.³

De rechts-extremistische actiegroep Voorpost is ruim een jaar actief op BitChute.com. Op het eigen kanaal deelt Voorpost video's van acties, bijeenkomsten en demonstraties, promotievideo's en wervingsvideo's. Het aantal volgers van dit kanaal is trouwens beduidend lager (26) dan het aantal volgers van Voorpost op Facebook (12.000), Twitter (1.800) of Instagram (ruim 1.000). Op het alternatieve platform Minds.com is Voorpost ook actief, met eveneens 26 volgers. Hierop deelt Voorpost overigens grotendeels dezelfde content als de groep op Facebook of Twitter deelt.

¹ Opgericht in januari 2017.

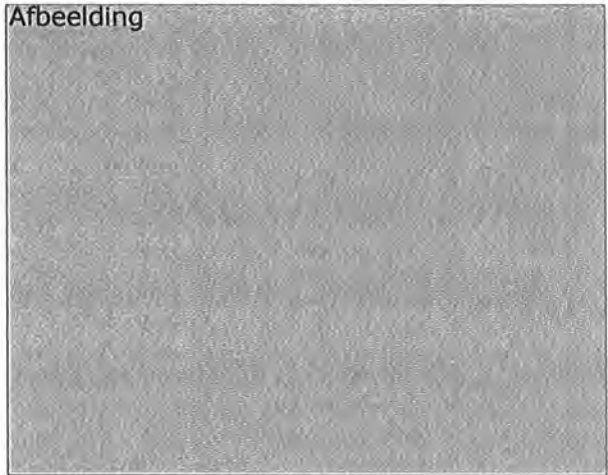
² Voor iedere gebruiker opengesteld sinds juni 2015, als initiatief al opgericht in 2011.

³ Zie ook hoofdstuk 5 in het NCTV-rapport 'De golfbewegingen van rechts-extremistisch geweld in West-Europa' (november 2018) over de rol van internet en sociale media bij rechts-extremistisch geweld.

Ook het Nederlandse alt-right 'studiegenootschap' Erkenbrand is erg actief op Minds (1.000 volgers), en het heeft een kanaal op BitChute, net als diverse andere internationale vertegenwoordigers en influencers van de alt-right stroming.

Vertegenwoordigers van het rechts-conservatieve initiatief 'De Nieuwe Zuil' zijn eveneens actief op BitChute. De Nieuwe Zuil zegt zelf voor 'een open debatcultuur' te zijn. In feite ageert deze groep tegen het cultuurmarxisme,⁴ een onderwerp dat populair is binnen rechts-extremistische en -populistische kringen.

Afbeelding

Geregeld wordt via berichten van rechts-extremistische accounts op Twitter of Facebook verwezen naar linkjes met video's op BitChute of naar berichten op Minds. Zo verwijst bijvoorbeeld de woordvoerder van de rechts-extremistische groep 'Identitair Nederland'⁵ op Twitter naar een promotievideo van de groep op BitChute, waarbij wordt vermeld dat de video eerder door YouTube is verwijderd vanwege oproepen tot haat.

Voorts is bekend dat tientallen tot honderden Nederlanders actief zijn op internationale deepwebfora als 4Chan en (het nu tijdelijk

⁴ Cultuurmarxisme is de vermeende beïnvloeding van de publieke opinie ten behoeve van linkse, marxistische ideeën. Rechts-populistische en -extremistische groepen beschouwen dit cultureel marxisme als een complottheorie: links, feministen, voorstanders van lgbt-rechten, strijders tegen racisme en verdedigers van de islam zouden samenzweren om traditioneel westerse en christelijke waarden te vernietigen.

⁵ Zie ook Weekbericht Internetmonitoring 24/2018 en 3/2019.

opgeschorte) 8Chan. Op deze fora worden veel rechts-extremistische haatuitingen gedaan, wordt geweld verheerlijkt en is volop interesse in wapens.

Commentaar monitorspecialist

Het zoeken naar alternatieve sociale media platformen door Nederlandse rechts-extremisten als back-up, uitwijkplaats of aanvulling op de meer gangbare platformen is een ontwikkeling die ook internationaal, zoals in de VS en West-Europa, zichtbaar is. En ook zichtbaar is bij andere extremistische stromingen die actief zijn op het internet. De reden van het uitwijkgedrag is dat autoriteiten en grote platformen steeds actiever zijn ageren tegen extremistische en gewelddadige content. Plus dat rechts-extremisten meer veiligheidsbewust zijn gaan acteren. Vaak stellen alternatieve platformen als Gab en BitChute (net als deepfora als 4Chan en 8Chan) dat ze geen censuur willen toepassen en opkomen voor de vrijheid van meningsuiting van iedereen. Voor rechts-extremisten zou dat betekenen dat ze hun extremistische content – die door de het restrictievere beleid van Facebook, Twitter en Google worden geweerd – op deze alternatieve platforms ongehinderd kunnen blijven delen. Dat is echter maar ten dele waar. Ook de alternatieve platformen en deepfora staan onder maatschappelijke en politieke druk om bepaalde rechts-extremistische content of accounts te verwijderen, waaraan in enkele gevallen ook al gehoor is gegeven.⁸

Daarnaast blijven de meeste rechts-extremistische actiegroepen en individuen ook actief op YouTube, Facebook, Instagram en Twitter omdat deze platformen een veel groter bereik hebben dan de alternatieve. Zo kunnen actiegroepen via de bekendere platformen ook meer invloed uitoefenen, propaganda voeren en zichtbaarder aanwezig zijn. Niet alle volgers of geïnteresseerden gaan immers over op Gab, BitChute of Minds. Wel kan het zo zijn dat geïnteresseerden via de linkjes in berichten op Twitter, Telegram en Facebook op de aanwezigheid van rechts-extremistisch content

op alternatieve platformen, maar ook op deepfora als 4Chan en Endchan, gewezen worden, waardoor sommigen toch de weg naar die platformen en fora weten te vinden. Daar kunnen ze in contact komen met meer en heftigere rechts-extremistische content en met radicalere gelijkgestemden, waardoor (verdere) radicalisering mogelijk is.

II. Hybride

Chinese ambassadeur plaatst opinie artikel in Financieel Dagblad met betrekking tot uitleveringswet

Op 6 augustus 2019 plaatst de ambassadeur voor China in Nederland [REDACTED] een opinie artikel in het Financieel Dagblad getiteld: 'Het complot om Hongkong te destabiliseren is gedoemd te mislukken'. In het artikel geeft ambassadeur Hong zijn opinie omtrent het wetsvoorstel dat uitlevering mogelijk maakt tussen Hongkong en China. Met: 'Wat is er aan de hand? Waar gaat het naartoe? Daarvoor moeten we eerst uitzoeken waarom een normaal wetsvoorstel zo'n grote onrust veroorzaakt' opent de ambassadeur het artikel.

Volgens [REDACTED] kennen misdrijven een sterk grensoverschrijdend karakter in een tijdperk van 'globalisering en snelle informatie-uitwisseling'. De ambassadeur benadrukt het belang van een goede, interne samenwerking binnen 'één land': 'Geen plek ter wereld dient het 'paradijs' voor criminelen te worden' schrijft de ambassadeur. Hij vervolgt: 'Daarom is deze samenwerking heel normaal, zelfs tussen landen met verschillende politieke- en rechtssystemen.' Hij verwijst met het 'één land, twee systemen beleid' naar Hongkong dat als speciaal bestuurlijke regio onderdeel uitmaakt van China. Om zijn argument kracht bij te zetten trekt Hong een parallel met Nederland: 'Ook het Koninkrijk der Nederlanden kent zelfstandige landen, namelijk Nederland, Aruba, Curaçao en Sint Maarten [...] Bij één land behoort samenwerking tussen verschillende rechtsgebieden binnen China om geen 'veilige haven' te creëren voor criminelen'.

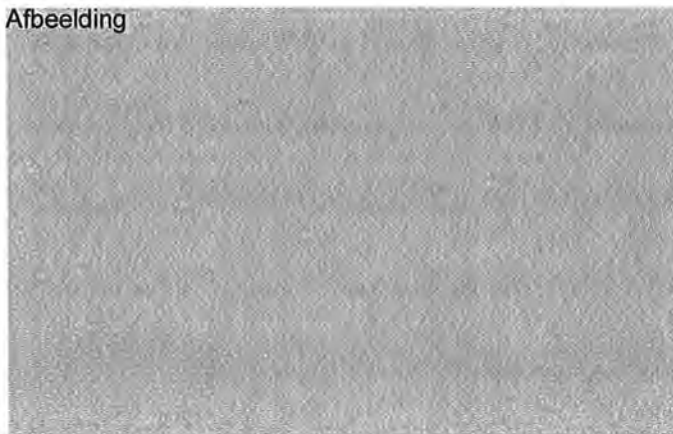
⁸ Zie bijvoorbeeld vice.com, 'Minds: the 'Anti-Facebook', Has No Idea What to Do About All the Neo-Nazis', 28 mei 2019. En NOS.nl, 'Eigenaar houdt controversieel forum 8chan nog tijdlang online', 14 augustus 2019.

⁹ 'Het complot om Hongkong te destabiliseren is gedoemd te mislukken', 06 augustus 2019, www.fd.nl

De ambassadeur benadrukt dat de uitleveringswet de onafhankelijkheid van het rechtssysteem in Hongkong niet zal aantasten. Hij schrijft dat er een 'hogere drempel' en een 'beperking' is neergelegd voor samenwerking tussen Hongkong en de rest van China. Wat de ambassadeur hiermee precies bedoelt, beschrijft hij niet. Hij vervolgt zijn betoog met het uiten van kritiek op de demonstranten die 'kwaadwillige geruchten verspreiden' en 'het publiek proberen te misleiden'. Volgens [REDACTED] is het doel van deze demonstranten om Hongkong te 'destabiliseren'. De ambassadeur uit kritiek op de Verenigde Staten die in zijn ogen de daders niet veroordelen voor hun acties maar zich kritisch uiten over 'de legitieme handhaving door de politie van Hongkong'. Ook zou de Verenigde Staten de 'onruststokers aanmoedigen'.

[REDACTED] sluit het artikel af met het uitspreken van vertrouwen in de Chinese overheid die in zijn ogen 'het vermogen' heeft om de welvaart en stabiliteit van Hongkong op lange termijn te 'handhaven'. Ook schrijft hij andere landen te 'verwelkomen' die het principe van 'één land, twee systemen' steunen, de welvaart en stabiliteit van Hongkong koesteren en daar een positieve bijdrage aan leveren. [REDACTED] sluit af met: 'Maar het complot om Hongkong te destabiliseren en de ontwikkeling van China af te remmen, is gedoemd te mislukken.'

Afbeelding

Commentaar monitorspecialist

[REDACTED] plaatste in mei 2019 ook een advertentie in NRC waarin de ambassadeur de goede bilaterale relaties tussen China en Nederland benadrukte en opriep deze langs de 'juiste weg' te blijven bevorderen.¹ Hoewel beide artikelen een verschillend onderwerp hebben, zijn er enkele overeenkomsten te herkennen. Zo bevatten beide artikelen een ideologisch discours over de wijze waarop China het beste met de wereld voor heeft. Ook wordt in beide artikelen de Verenigde Staten omschreven als 'onbetrouwbare' partij die China tracht te destabiliseren. Daarbij is het opmerkelijk dat het artikel van mei 2019 alleen een indirecte verwijzing naar de Verenigde Staten bevatte, terwijl [REDACTED] de Verenigde Staten in zijn laatste opiniestuk met naam en toenaam noemt. De internationale media heeft de afgelopen maanden meerdere malen over de situatie en ontwikkelingen in Hongkong gerapporteerd, waarbij ook de relatie met China genoemd werd en China niet altijd positief uit de verf kwam. Het lijkt erop dat China, via ambassadeur [REDACTED], met deze brief tracht kritiek te weerleggen en internationale steun voor haar standpunten verwerft. De spanningen omtrent de uitleveringswet zijn de afgelopen maanden ook buiten China merkbaar. In Australië en Nieuw-Zeeland zijn demonstraties tegen de uitleveringswet op universiteiten uitgemond in opstootjes en vechtpartijen tussen voor- en tegenstanders van de wet.² In Nederland zijn tegenstanders onder andere georganiseerd onder de Facebookpagina 'Netherlands for Hong Kong'. Op 9 juni 2019 organiseerde het initiatief een demonstratie op de Dam en op 16 juni 2019 een protestmars van het Rijksmuseum naar de Dam in Amsterdam. Op sociale media werden foto's gedeeld waarop een tiental aanwezigen te zien zijn met spandoeken, waarmee zij zich

¹ In Weekbericht Internetmonitoring 23/2019 en Signalement Statelijke Dreigingen juni 2019 is eerder beschreven hoe China gebruik maakt van beïnvloedingscampagnes om bepaalde doelen in haar buitenland- en veiligheidsbeleid te behalen, internationale steun zoekt bij specifieke (netelige) kwesties of een positief beeld probeert neer te zetten van haar eigen ideologie en politiek- en economisch systeem.

² Zie bijvoorbeeld: 'More fights over Hong Kong at Australian university campuses likely, protesters fear', 15 augustus 2019, www.smh.com.au en 'Hong Kong, mainland Chinese tensions flare again at New Zealand university', 5 september 2019, www.scmp.com

solidair toonden met de demonstranten in Hongkong. Ook startte het initiatief een online petitie waarin de Nederlandse regering werd opgeroepen om zich openlijk uit te spreken tegen het wetsvoorstel. De petitie werd ruim 2000 keer ondertekend en is op 18 juni 2019 aangeboden aan het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

Op zaterdag 14 en zondag 15 september 2019 organiseert het online initiatief *Netherlands for Hong Kong* een *Hong Kong Solidarity Promotion Event* bij de Rai in Amsterdam, tijdens de *International Broadcasting Convention (IBC)*.¹⁰ Tijdens dit evenement wil het initiatief opnieuw aandacht vragen voor de situatie en ontwikkelingen in Hongkong. Op welke wijze deelnemers dit van plan zijn, is nog niet bekend gemaakt. Via Facebook hebben twintig man zich als 'deelnemer' voor het evenement aangemeld.

¹⁰ IBC is een jaarlijks terugkerend evenement georganiseerd voor de elektronische media en entertainment branche.

Uitgave

Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en
Veiligheid

Kerneenheid Analyse

Postbus 117, 2501 CC Den Haag

Turfmarkt 147, 2511 DP Den Haag

10.2g

Meer informatie

www.nctv.nl

10.2g

@nctv_nl

13-09-2019

Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Weekbericht Internetmonitoring 38/2019

13 - 20 september 2019

Disclaimer

Het Weekbericht internetmonitoring is een product van de kerneenheid Analyse van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV). Het bevat een beschrijving van wat er naar aanleiding van de actualiteit speelt op sociale media en op de diverse voor de NCTV relevante websites, weblogs en webfora.

De beschrijving is bedoeld als sfeerbeeld van wat leeft op het internet en hoeft niet altijd representatief te zijn voor de standpunten van bepaalde groeperingen. Evidente taalfouten in bronteksten worden ongemoeid gelaten waar mogelijk. Het wordt afgeraden om zelf de websites te bezoeken die geraadpleegd zijn ten behoeve van het weekbericht, omdat het IP-adres voor derde partijen zichtbaar is en herleidbaar kan zijn tot de overheid.

Inhoudsopgave

I. Extremisme, radicalisering en polarisatie	2
legt uit:	2
reageert op Nieuwsuur-uitzending	4

Het weekbericht dient te worden behandeld als vertrouwelijk document. Voor verder gebruik en/of verdere verspreiding van het weekbericht graag overleggen met Analyse. Uw reacties zijn welkom op 10.2q

I. Extremisme, radicalisering en polarisatie

legt uit:

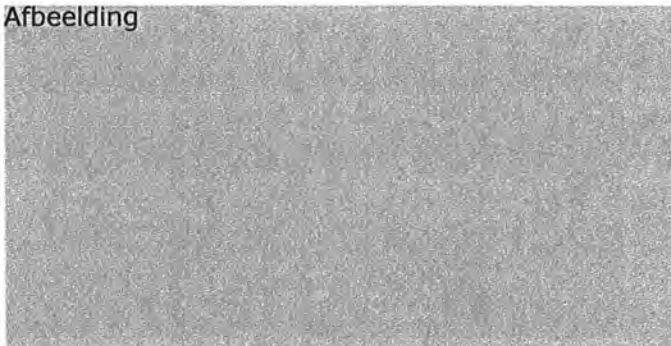
Het online initiatief heeft op 13 september 2019 een nieuwe lezing van gepost op het gelijknamige YouTube-kanaal (2.690 abonnees). Deze lezing, getiteld is inmiddels ruim 1.500 keer bekeken. Op social media zoals Facebook wordt deze lezing onder andere gedeeld door het jihadistische initiatief 'Ahlus-Sunnah Publicaties II' (>5.600 volgers) en aanbevolen met de woorden: 'Ben pas op de helft maar moet de video gewoon even delen. Dit is een zeer sterke uiteenzetting van iets wat bij heel veel moslims ongetwijfeld heel herkenbaar is. Kijktip!'.

In de ruim 31 minuten durende lezing vertelt allereerst kort iets over de geopolitieke effecten van 11 september: oorlogen in Afghanistan en in Irak die honderdduizenden doden tot gevolg hadden. Hij stelt dat Arabische regimes uit angst voor represailles coalities sloten met de VS; ze stelden onder andere 'militaire bases' en 'gevangenschappen' ter beschikking.

Deze ontwikkelingen hebben volgens bijgedragen aan

Vervolgens vertelt welke effecten de gebeurtenissen na 11 september hebben gehad op moslimjongeren. Die impact was groot, zo betoogt hij. – nu 'eind dertig' – vertelt over zijn eigen ervaringen destijds:

Afbeelding

Vóór 11 september richtten moslimjongeren zich op 'Hollywood';

De media vertelde echter een eenzijdig verhaal over de islam, vervolgt. De islam zou 'slecht' zijn.

Vervolgens betitelt hij Osama bin Laden en de motivatie die Bin Laden destijds in een interview opvoerde voor het plegen van de aanslagen als 'rationeel'. Bin Laden streed tegen Westerse bemoeienis in 'moslimlanden';

Al met al concludeert [REDACTED] dat 11 september de ogen van moslimjongeren in het Westen heeft geopend: [REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Tot slot kondigt hij een nieuwe lezing aan waarin hij de – naar zijn mening – werkelijke situatie in de moslimwereld zal schetsen.

Commentaar monitorspecialist

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED] Daarnaast verspreidt hij zijn denkbeelden actief via [REDACTED]

In zijn lezing betoogt [REDACTED] dat het ontstaan van het jihadisme in feite een reactie is van 'Westerse agressie' tegen 'onschuldige moslims'. Dit *frame* sluit naadloos aan bij het verhaal dat jihadistische groepen graag over zichzelf vertellen, namelijk dat zij gewone moslims wereldwijd beschermen door de normloze Westerse agressor aan te vallen en de volksopstand van gewone moslims te steunen die ten strijde trekken tegen de Arabische regimes die coalities sluiten met de VS. In dit deel van het betoog van [REDACTED] kan dus eenvoudig een rechtvaardiging worden gevonden voor de strijd die jihadistische groepen voeren. Nota bene: de meeste slachtoffers van deze wereldwijde jihadistische strijd zijn moslims in moslimlanden, maar dat vertelt dit verhaal niet.

[REDACTED] neemt op geen enkele wijze afstand van de jihadistische aanslagen die op 11 september 2001 plaats vonden en spreekt zelfs zijn bewondering uit voor de persoon Bin Laden. Dit verklaart zeer waarschijnlijk waarom een

jihadistisch online platform zoals Ahl as-Soennah Publicaties deze lezing deelt. In algemene zin geldt dat dit soort lezingen en lessen van [REDACTED] een zekere populariteit genieten in jihadistische online kringen en op die manier bijdragen aan de instandhouding van het verhaal dat jihadisten over zichzelf willen vertellen om elkaar te motiveren en anderen te overtuigen van hun gelijk.

De redeneervorm van [REDACTED] op een subtiële manier gepolitiseerd. In de lezing geeft hij voortdurend op subtiële wijze een eigen interpretatie aan historische gebeurtenissen en feiten om de antidemocratische uitleg van de islam die hij predikt, te rechtvaardigen en in een – zelfverzonnen – historische context te plaatsen. Wie goed luistert, hoort dat zijn betoog talloze onjuiste generaliseringen en aannamen bevat. Bijvoorbeeld met betrekking tot de vooringenomenheid van 'westerse media' die stelselmatig niet 'het hele verhaal' over de islam zouden vertellen, met betrekking tot de westerse cultuur die homogeen is en in vergaande mate 'normloos' zou zijn, met betrekking tot al-Qa'ida die dezelfde strijd zou voeren als veel lokaal islamitisch georiënteerde strijdgroepen, met betrekking tot moslims die één etnische groep zouden vormen. Al deze ongefundeerde aannamen vormen bouwstenen die ten grondslag liggen aan het jihadisme. Een niet-kritische luisteraar of onontwikkelde luisteraar – zoals een kind of een tiener – kan geneigd zijn deze klakkeloos over te nemen. Daarom vormen dit soort predikende docenten een gevaar voor de democratische rechtsorde; ze versterken de narratieven van jihadistische strijdgroepen en reiken, soms kwetsbare toehoorders, zoals kinderen en jongeren ideologische bouwstenen aan die de basis vormen van antidemocratische ideologieën zoals het jihadisme.³

Rechts-populisten en -extremisten zullen de conclusie van [REDACTED] dat moslimjongeren ná 11 september 2001 ontvankelijker zijn geworden voor een antidemocratische uitleg van de islam, gretig onderschrijven. Vooral de gewone moslimjongere is het grote slachtoffer van dit

³ Zie o.a. ook Weekberichten Internetmonitoring 12/2018 en 27/2019.

⁴ Dit sluit aan bij wat de NCTV in het laatste Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland (DTN) 50 constateert.

soort gepolitiseerde beeldvorming die in wezen nergens op gebaseerd is, maar die juist door de daden van jihadistische en andere extremistische groepen worden gevoed en gecultiveerd.

reageert op Nieuwsuur-uitzending

Vorige week was er veel media-aandacht voor een onderzoek van Nieuwsuur en NRC Handelsblad naar salafistische instellingen die buiten het reguliere onderwijs vallen.

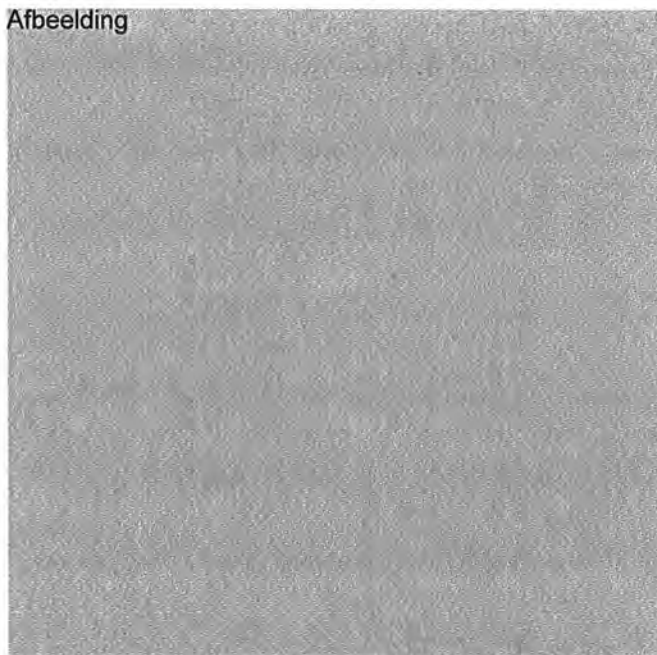
In de uitzending kwam voren dat in informele salafistische scholen onverdraagzaamheid tegenover en hatelijkheid ten aanzien van andersdenkenden en andersgelovigen zou worden aangeleerd aan kinderen.

heeft naar aanleiding van de uitzending op 10 september 2019 een eerste reactie geplaatst op zijn Facebookpagina. Daarin beschuldigt hij Nieuwsuur van knip-en-plakwerk en spreekt hij van een jacht op moslims en de islam door de media. Hij roept moslims op de islam te verdedigen en om vooral standvastig te blijven. Moslims moeten daarom de rug recht houden en standvastig blijven, anders valt hen uiteindelijk het oordeel van Allah ten deel, aldus . In het bijzonder spreekt hij imams en predikers aan. Zij zijn volgens hem de 'voorlinie', vormen een 'dijk' voor de moslims en fungeren als een 'pilaar' in dit 'geweldige gebouw'. Imams en predikers zouden hun boodschap niet moeten aanpassen na de ontstane ophef, moeten blijven uitnodigen tot de islam volgens de teksten uit de Koran en de Soenna en het goede verkondigen als de mensen bezig zijn met het slechte.

Verder vraagt zijn achterban om steun om

een goede advocaat te vinden. Naar eigen zeggen wil hij een kort geding aanspannen tegen het dagblad De Gelderlander en de NOS omdat zij leugens over hem zouden verspreiden in artikelen.

Afbeelding

Naast deze eerste reactie kondigt nog een aanvullende reportage-reeks aan die eveneens op zijn Facebookprofiel moet verschijnen:

De reportage van presenteert hij onder de titel

Onduidelijk is vooralsnog uit hoeveel delen de reportage uiteindelijk bestaat. Op basis van Facebookberichten lijkt hij met hulp van anderen bezig te zijn met de voorbereidingen voor de reportage. Hoewel hij weinig loslaat over de inhoud van de reportage, licht een hulpverzoek dat hij op 12 september 2019 deed aan 'de gemeenschap' wel een tipje van de sluier op. Specifiek vraagt om hulp bij het vinden van: (1) Bijbelse

¹ Zie Weekbericht Internetmonitoring 37/2019.

² Zie bijv. <https://www.gelderlander.nl/veenendaal/kinderen-op-moskeescholen-in-edo-en-veenendaal-leren-dat-ongelovigen-doodstraf-verdienen~a5bea4b4/>.

teksten over homo's, andersgelovigen, ontucht en vrouwen, (2) passages uit de Thora over homo's, andersgelovigen, ontucht en vrouwen, (3) berichten over een eerder voorval waarin de islam in een Nederlands schoolboek voor kinderen negatief in beeld kwam en (4) uitspraken van de ChristenUnie en de SGP over vrouwen, homo's, etcetera.

Commentaar monitorspecialist

Het onderzoek van NRC en Nieuwsuur heeft veel commotie opgeleverd, niet in de laatste plaats binnen salafistische (online) kringen. Zoals in het Weekbericht Internetmonitoring 37/2019 is geconstateerd, is door sommige in de uitzending aan bod gekomen salafistische instellingen ook gereageerd op de uitzending. Daaronder 'Stichting Taubah' uit Veenendaal waar [redacted] in het verleden aan verbonden was. Met zijn eerste reactie en de aangekondigde reportage als antwoord op de Nieuwsuur-uitzending, treedt [redacted] nu ook zelf naar buiten.

[redacted] Ook verzorgt hij lezingen door het hele land, [redacted]

In zijn eerste reactie zet [redacted] zich fel af tegen het beeld dat Nieuwsuur presenteert, zonder overigens de duiding in de uitzending te weerleggen. Interessant is dat hij de media in eerste aanleg verwijt een selectief beeld te presenteren van dat wat er tijdens de lessen wordt gedoceerd, maar vervolgens juist datzelfde beeld vergoelijkt. Hij ziet het zelf namelijk als de juiste interpretatie van dat wat in de Koran en de Soenna staat. Hij is dan ook onverbiddelijk in zijn oordeel jegens hen die er een andere interpretatie op nahouden. [redacted] spreekt in het bijzonder imams en predikers aan op hun belangrijke rol in het uitnodigen van anderen naar de islam en om moslims op het 'juiste pad' [lees: conform zijn salafistische interpretatie van de islam] te houden. Hij past daarbij duidelijk het begrip al walaa wa'l baraa [loyaliteit en afkeer]

toe. [redacted] ziet het als religieuze plicht van moslims om je af te zetten tegen ongelovigen, polytheïsme en innovaties. Daarmee bevestigt hij in feite het beeld waar hij (en de andere instellingen en predikers) in de Nieuwsuur-uitzending zoveel kritiek op krijgt.

In de aangekondigde reportage die [redacted] op 20 september 2019 wil delen, lijkt hij op basis van de vragen die hij zijn achterban heeft gesteld zich vooral te willen richten op het blootstellen van vermeende hypocrisie bij criticasters. Hij lijkt hiermee gebruik te gaan maken van een vaker gebruikt narratief waarbij moslims slachtoffer zijn van de selectieve verontwaardiging van media en politici als het gaat om de verkondiging van onverdraagzame boodschappen. Boodschappen die namelijk ook aanwezig zouden zijn in heilige geschriften van andersgelovigen en die eveneens in uitspraken van vertegenwoordigers van deze stromingen terugkomen.

[redacted] combineert op deze manier een defensieve en een offensieve strategie. [redacted]

[redacted] door hun uitspraken te framen als een religieuze verplichting; als zij deze boodschappen niet verkondigen zijn het geen 'ware' gelovigen en plaatsen zij zichzelf buiten het geloof (en indirect doet hij dit dus ook bij moslims die kritiek hebben op die uitspraken, van wie er drie in de uitzending reageerden). Ten tweede zet hij de aanval in op de media, politici en andersgelovigen door onder andere omstreden passages in christelijke en joodse bronteksten uit te lichten. Hij poogt daarmee de legitieme kritiek op informeel onderwijs in salafistische kringen te verleggen naar uitspraken van andersgelovigen en zijn aanklacht van hypocrisie en selectiviteit door de media kracht bij te zetten.

.....
 1 Zie Weekbericht Internetmonitoring 17/2019.

2 Zie Weekbericht Internetmonitoring 23/2018.

Uitgave

Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en
Veiligheid

Kerneenheid Analyse

Postbus 117, 2501 CC Den Haag

Turfmarkt 147, 2511 DP Den Haag

10.2g

Meer informatie

www.nctv.nl

10.2g

@nctv_nl

20-09-2019

Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Weekbericht Internetmonitoring 40/2019

27 september - 4 oktober 2019

Disclaimer

Het Weekbericht internetmonitoring is een product van de kerneenheid Analyse van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV). Het bevat een beschrijving van wat er naar aanleiding van de actualiteit speelt op sociale media en op de diverse voor de NCTV relevante websites, weblogs en webfora.

De beschrijving is bedoeld als sfeerbeeld van wat leeft op het internet en hoeft niet altijd representatief te zijn voor de standpunten van bepaalde groeperingen. Evidente taalfouten in bronteksten worden ongemoeid gelaten waar mogelijk. Het wordt afgeraden om zelf de websites te bezoeken die geraadpleegd zijn ten behoeve van het weekbericht, omdat het IP-adres voor derde partijen zichtbaar is en herleidbaar kan zijn tot de overheid.

Inhoudsopgave

I. Terrorisme	2
Berichten uit <i>al-Hol</i> : leed, intimidatie en geweld	2
II. Extremisme radicalisering en polarisatie	3
Langdurige blokkadeacties 'Extinction Rebellion NL' aangekondigd	3
beroept zich op de door de 'mensgemaakte wetten' om homoseksualiteit te problematiseren	5
III. Hybride	6
Een korte verkenning naar het Nederlandstalige online landschap over 5G en desinformatie uit Rusland	6

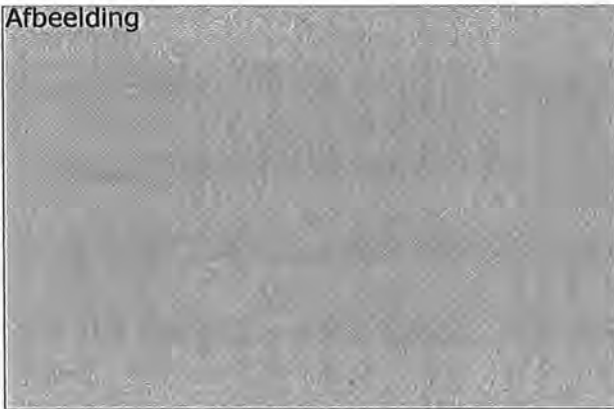
Het weekbericht dient te worden behandeld als vertrouwelijk document. Voor verder gebruik en/of verdere verspreiding van het weekbericht graag overleggen met Analyse. Uw reacties zijn welkom op [10.2q](#)

I. Terrorisme

Berichten uit *al-Hol*: leed, intimidatie en geweld

Op 3 oktober 2019 publiceerde de NOS een item over kamp *al-Hol* in Noordoost Syrië. Een vrouw die in het kamp verblijft, vertelde aan NOS dat mensen het leven in *al-Hol* 'beu' zijn. In een deel van het kamp waar de familieleden van ISIS-strijders verblijven, zetten vrouwen elkaar bovendien onder druk om de nikab te dragen. In het NOS-item wordt ook verteld dat de vrouwen die in het kamp verblijven over wapens beschikken en een eigen rechtbank hebben opgericht waar vrouwen worden berecht die islamitische leefregels overtreden. 'Het kalifaat is naar *al-Hol* verhuisd', zo stelt een woordvoester van de Koerdische autoriteiten die het kamp bewaken. Recent werd tijdens onrusten in het kamp een vrouw gedood en vielen er meerdere gewonden.

Afbeelding

Ook op het deels Nederlandstalige jihadistische Telegramkanaal 'Black Imprisoned Diamond' (692 volgers) is op dinsdag 1 oktober gereageerd op mediaberichtgeving over ISIS-vrouwen die bewakers aanvallen. 'Kuffar media have reported injuries and death. However, they stated that it is the result of riots and an uprising of female jihadists, that is the women Islamic State members living in the camps. What lies! That's the only thing to expect from these LIARS!' [...] 'It is said that the sisters have thrown stones and pronounced the Takbir. What would you do if you were cornered in

¹ <https://nos.nl/artikel/2304578-nederlandse-vrouw-in-yluchtelingenkamp-syrie-de-kinderen-raken-gefrustreerd.html>

² Zie ook Weekbericht Internetmonitoring 35/2019.

such a manner, surrounded by a heavily armed army? While your children and your family are at stake? [...] as if it is not bad enough, they have stopped the water supplies, the collection of garbage and the worst of all, they have closed the way for food to come in.'

Commentaar monitorspecialist

Uit de NOS berichtgeving blijkt dat de Koerdische autoriteiten de grip op de veiligheidssituatie in *al-Hol* grotendeels zijn verloren. Met name het bestuur van de delen van de kampen waar familieleden van ISIS-strijders verblijven lijkt de facto in handen te zijn van de (vrouwelijke) ingezetenen. Dit beeld is niet nieuw: al enige maanden berichten internationale media over spanningen, tussen de bewaking van de kampen en de ISIS-vrouwen, die soms uitmonden in gewelddadigheden. De vrouwen raken soms ook onderling in conflict; vrouwen die loyaal blijven aan ISIS zouden vrouwen die afstand willen nemen van de organisatie - en in algemenere zin van het jihadisme, intimideren en aanvallen.³ Sommige ISIS-vrouwen weten bovendien te ontsnappen uit *al-Hol* waar ze in beginsel gedetineerd zijn.⁴

De jihadistische familieleden in kampen zoals *al-Hol* kunnen rekenen op steun vanuit de eigen jihadistische kringen. ISIS-leider al-Baghdadi heeft enkele maanden geleden opgeroepen om (jihadistische) vrouwen uit de kampen te bevrijden.⁵ In verschillende jihadistische Telegramkanalen van initiatieven zoals 'Kafel' en 'Black Imprisoned Diamond' wordt ook al enige maanden opgeroepen om de vrouwen in *al-Hol* te steunen. De berichten die in deze kanalen worden geplaatst tonen het leven in het kamp vanuit het perspectief van de (jihadistische) ingezetenen zelf. Het eigen lijden staat centraal in deze berichten, de Koerdische autoriteiten worden afgeschilderd als barbaars en de media als leugenachtig. De kanalen ademen daarmee een jihadistisch wereldbeeld uit.⁶

³ Zie bijvoorbeeld: <https://www.thetimes.co.uk/article/killer-isis-brides-rule-al-hawl-camp-with-a-rod-of-iron-j9lkqcg9w>
<https://www.theguardian.com/world/2019/aug/31/inside-al-hawl-camp-the-incubator-for-islamic-states-resurgence>

⁴ Zie bijvoorbeeld: <https://www.vrt.be/vrtnews/en/2019/05/25/belgian-jihadi-brides-escape-from-kurdish-detention-camp/>

⁵ <https://www.theguardian.com/world/2019/sep/16/isis-leader-urges-members-to-free-detainees-from-camps>

⁶ Zie Weekbericht Internetmonitoring 35/2019.

Ook buiten de eigen, jihadistische kringen wordt het leed van - met name - de kinderen in deze kampen gevoeld. Beelden van zieke of zelfs overleden kinderen roepen bij velen natuurlijk gevoelens van medelijden op. Deze kinderen hebben immers niet gekozen voor de situatie waarin ze terecht zijn gekomen. Met regelmaat wordt er dan ook door opiniemakers en politici voor gepleit om in ieder geval de kinderen van ISIS-strijders te repatriëren naar hun landen van herkomst.⁷

Bij tegenstanders van repatriëring van deze zogenaamde 'ISIS-kinderen' bestaat echter de vrees dat met een eventuele terugkeer van deze kinderen een 'nieuwe generatie' jihadisten wordt binnengehaald. De kinderen van ISIS-strijders zouden zijn gehersenspoeld met het ISIS-gedachtegoed. Bovendien lijkt met de terugkeer van deze kinderen ook de repatriëring van hun ouders, van wie tenminste een deel het jihadisme de rug niet heeft toegekeerd, een stap dichterbij te komen.

II. Extremisme radicalisering en polarisatie

Langdurige blokkadeacties 'Extinction Rebellion NL' aangekondigd

De Nederlandse tak van de radicaal-activistische klimaatactiegroep 'Extinction Rebellion' (XR) gaat vanaf maandag 7 oktober 2019 minimaal een week actievoeren voor het klimaat. Daartoe wordt al enkele weken opgeroepen via de eigen website en op sociale media. De actie maakt deel uit van een wereldwijde actieweek van de internationale klimaatactiegroep, waarbij in diverse steden acties zullen plaatsvinden. In Nederland ligt de focus van de acties op het blokkeren van de Museumbrug en de Stadhouderskade bij het Rijksmuseum in

Amsterdam. 'Extinction Rebellion NL' (XRNL) laat weten 'zo lang als nodig' te blijven, 'dit kan dagen duren of weken.'⁸ In zogeheten 'klimaatkampen', actietrainingen en 'meet ups' - waartoe op sociale media werd opgeroepen - hebben de activisten zich in de afgelopen weken gedegen voorbereid op onder andere juridische consequenties van de acties en de omgang met de media. Opvallend is dat daarbij ook gebruik is gemaakt van faciliteiten van andere klimaatactiegroepen, zoals Greenpeace.

Inmiddels is bekend geworden dat de burgemeester van Amsterdam de blokkade van de Stadhouderskade heeft verboden. De actie zou strafbaar zijn en de politie vreest voor wanordelijkheden. De bewegingsvrijheid van Amsterdammers zou belemmerd worden en de spoedeisende hulpverlening zou in gevaar komen. De demonstranten kunnen wel onder voorwaarden terecht op het Museumplein. Maar overnachten is hier zonder benodigde vergunning verboden en de actievoerders mogen zich nergens aan vastketenen. Ook moet de actie maandag om 19.00 uur worden beëindigd. XRNL laat weten dat de blokkade gewoon doorgaat en dat noodhulp niet wordt gehinderd.⁹

De reden van de wereldwijde 'geweldloze, burgerlijke ongehoorzaamheidsacties' is dat overheden in de ogen van de actievoerders onvoldoende maatregelen nemen voor het klimaat. XR wil dat overheden wereldwijd de noodtoestand uitroepen wegens klimaatverandering en de CO₂-uitstoot terugbrengen naar nul in 2025. XRNL laat op de eigen website weten op een 'vreedzame, creatieve en veilige manier' actie te voeren.¹⁰ [REDACTED], heeft tijdens een speech afgelopen zomer in Amsterdam gezegd dat hij gearresteerd worden ziet als één van de manieren om het klimaatprotest verder op te zwepen en het publiek aan te zetten tot nadenken. Hij roept andere actievoerders op zich 'op te offeren' door zich te laten arresteren.¹¹ Op Twitter circuleert sinds kort een video van XR

⁷ Zie bijvoorbeeld:

<https://www.nrc.nl/nieuws/2019/02/22/haal-alleen-de-kinderen-maar-laet-de-jihadisten-daar-a3655105>

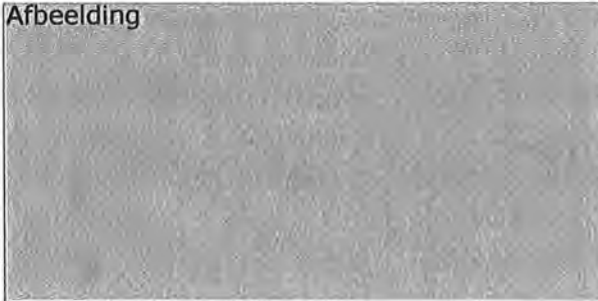
⁸ www.parool.nl, 'Klimaatactivisten Extinction Rebellion gaan weer actievoeren', 3 oktober 2019

⁹ www.trouw.nl, 'Amsterdam verbiedt blokkade klimaatactivisten', 4 oktober 2019

¹⁰ www.parool.nl, 'Oprichter Extinction Rebellion: 'Overtreed de wet en red het klimaat'', 12 augustus 2019

waarin wordt aangemoedigd om arrestatie als strategie te gebruiken.¹¹ Daarnaast is duidelijk dat XRNL bij de acties gebruik maakt van 'WhatsApp broadcast groepen', waarvoor je je op hun website kan opgeven.

Afbeelding

Online lijkt de XR-beweging veel steun te krijgen. Voor het Facebook-event 'Rebel without borders – Opstand voor het leven' de komende week in Amsterdam hebben ruim 1500 mensen aangegeven mee te zullen doen en hebben 3300 aangegeven 'geïnteresseerd' te zijn. In sommige reacties op Twitter en Facebook worden andere opties van actie voeren aangevoerd. Sommigen vinden Schiphol een logischere plek om actie te voeren. Met een verwijzing naar de protesten in Hong Kong wordt gesuggereerd om de vertrekhal in Schiphol te bezetten. Iemand van XR reageert hierop met de mededeling dat Greenpeace binnenkort al op Schiphol actie gaat voeren (eind dit jaar onder de noemer 'Noodlanding voor het klimaat').¹² Daarnaast wordt op Twitter door iemand verwezen naar de preventieve arrestaties op 13 september 2019 rond de drone-acties van van de Britse XR bij Heathrow: 'Een aanpak waar ook @NLRebellion rekening mee moet gaan houden?'.¹³

Commentaar monitorspecialist

In recente weekberichten is reeds uitgebreid aandacht besteed aan radicale Nederlandse klimaatactiegroepen en – actievoerders.¹⁴ Extinction Rebellion (XR) is eind 2018 opgericht in

het Verenigd Koninkrijk en inmiddels actief in 28 landen. In Nederland kent de beweging ongeveer vijftien lokale of regionale afdelingen. Het is moeilijk te bepalen hoeveel mensen zich hebben aangesloten of sympathiseren met de actiegroep, omdat het een decentrale organisatie is zonder ledenstructuur. Daarom is het ook lastig in te schatten hoeveel mensen de komende week in Amsterdam daadwerkelijk zullen deelnemen aan de acties. De actievoerders van XR zijn vaak te herkennen aan het 'extinction' symbool, een cirkel met daarin een zandloper, om aan te geven dat de tijd voor het klimaat dringt. Het gaat meestal om jongeren en studenten, maar ook ouderen laten zich niet onbetuigd.

De acties van XRNL zijn tot dusverre hoofdzakelijk activistisch van aard en richten zich op het genereren van zoveel mogelijk (sociale) media-aandacht en op het creëren van bewustwording. De acties kunnen verstoring van de openbare orde met zich meebrengen en actievoerders zijn vaak bereid zich te laten arresteren 'om de strijd voor het klimaat te dienen'. Vooralsnog is er grote weerstand binnen Nederlandse klimaatactiegroepen voor het gebruik van geweld, zeker tegen personen, hoewel sommigen dit niet bij voorbaat principieel lijken te veroordelen.¹⁵ Ondanks het uitgevaardigde verbod door de burgemeester van Amsterdam voor de blokkadeacties, moet er rekening mee worden gehouden dat activisten willen doorzetten en zich laten arresteren, zoals past in hun modus operandi.

Het is bekend dat diverse radicaal-activistische Nederlandse klimaatactiegroepen met elkaar samenwerken en soms ook steun krijgen van activisten uit het buitenland. Nederlandse actievoerders gaan eveneens de grens over om klimaatactivisten elders te steunen. Nederlandse klimaatacties lijken tot dusver vooral geïnspireerd te worden door buitenlandse acties. Hoewel in sommige gevallen de inhoud en timing van acties worden afgestemd op en met buitenlandse acties, zijn er geen aanwijzingen dat acties aangestuurd worden vanuit het buitenland.

¹¹ <https://twitter.com/dahms1/status/1179166971969056759>
¹² www.greenpeace.org/nl/acties/noodlandingvoorhetklimaat/

¹³ [Redacted]
¹⁴ [Redacted]
¹⁵ [Redacted]

¹⁴ Weekberichten Internetmonitoring 23/2019 en 26/2019.

¹⁵ De Groene Amsterdammer, 'Rebellaren tegen de opwarming – 'Ja, de strijd verhardt'', 5 juni 2019.

Daarnaast leggen ook bekende links-activistische en -extremistische actiegroepen op het gebied van asielrechten en antifascisme steeds vaker een verband met het thema 'klimaat' om nieuwe samenwerkingsverbanden en -vormen van de grond te krijgen. Deze klassiek extreemlinkse actiegroepen proberen aan te sluiten bij het huidige succes van de klimaatactiegroepen en lijken steeds vaker te kiezen voor het 'geweldloos burgerlijk ongehoorzaamheidsactivisme' van de radicale klimaatgroepen. Daarnaast blijven 'diehard' asielrechtenextremisten en links-extremistische antifascisten in enkele gevallen pleiten voor 'directe radicale actie' of 'heimelijke buitenwettelijke acties' op hun eigen strijdgebieden.

Voor de acties de komende week in Amsterdam is het voorstelbaar dat XRNL steun krijgt van andere klimaatactiegroepen en van klassiek links-activistische actievoerders. Hulp uit het buitenland lijkt niet waarschijnlijk omdat in diverse andere landen tegelijkertijd XR-acties plaatsvinden.

Hoewel XRNL zegt dat de blokkade doorgaat, is het mogelijk dat (een deel van) het protest van XRNL zich de komende week verplaatst naar andere plekken, zeker nu de blokkadeacties bij het Rijksmuseum zijn verboden. Schiphol, de kolenenergiecentrale aan de Hemweg in Amsterdam en de kolenoverslag in de Amsterdamse haven zijn logische alternatieve doelwitten in de omgeving Amsterdam. Ook een andere stad dan Amsterdam is een optie. Vooralsnog zijn hiervoor geen concrete aanwijzingen, noch voor het eventueel gebruik van drones als actiemethode bij Schiphol in navolging van de actie bij Heathrow in het VK.

beroept zich op de door de 'menschgemaakte wetten' om homoseksualiteit te problematiseren

Op 29 september 2019 heeft de politiek-salafistische prediker [REDACTED] in het Arabisch een communiqué, getiteld: [REDACTED]

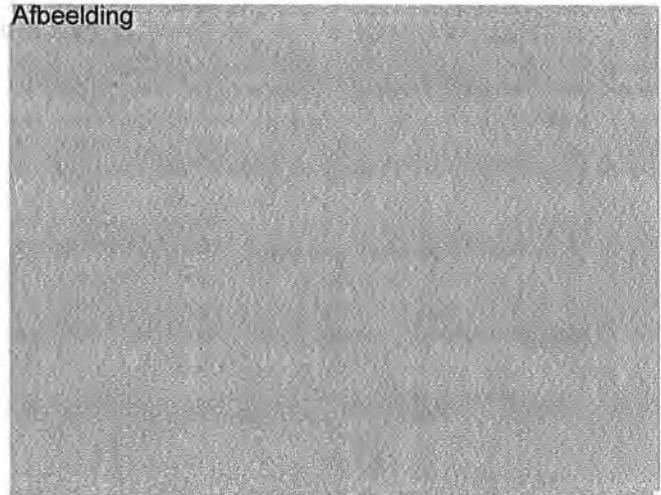
gepubliceerd op zijn Facebookpagina.

Volgens [REDACTED] hebben moslims met afschuw en grote woede de uitzendingen van Nieuwsuur/NRC over religieuze opvoeding van moslimkinderen gevolgd.¹⁶ Hij constateert dat de nadruk in de Nederlandse media ligt op homoseksualiteit en voorgeschreven kleding voor moslimvrouwen. [REDACTED] constateert hierbij dat deze informatie in strijd is met de Nederlandse wet en risico's oplevert voor de religieuze en psychische vorming van moslimkinderen. [REDACTED]

Tegelijkertijd valt [REDACTED] de moslimopinieelers aan vanwege hun [REDACTED]

In zijn ogen gaan sommigen van hen over de schreef door de goddelijke wet- en regelgeving te veroordelen [sharia].

Afbeelding

[REDACTED] maakt bezwaar tegen de – in zijn ogen – media campagne tegen moslims. De verwijten aan moslims met betrekking tot homoseksualiteit en de 'boerka' zijn volgens hem niet in strijd met de Nederlandse Grondwet en wetgeving. Daarnaast staat het in zijn ogen buiten kijf dat homoseksualiteit verboden is in de islam. God heeft immers de moslims opgedragen om hem te gehoorzamen en zijn wet- en regelgeving toe te passen. Dit betekent onder andere dat moslims verplicht zijn om de goddelijke wet- en regelgeving met betrekking tot homoseksualiteit van jongs af

¹⁶ 'Onderzoek naar onderwijs op salafistische moskeescholen', uitzending Nieuwsuur/NRC van 10 september 2019 en 'Onderzoek naar onderwijs op islamitische basisscholen', uitzending Nieuwsuur/NRC van 11 september 2019.

aan aan moslimkinderen over te dragen.

Verder is [REDACTED] van mening dat moslims die deelnemen aan tv-programma's geen antwoord moeten geven op religieuze vragen indien zij niet over de nodige deskundigheid beschikken in islamkennis. Bestuurders van moskeeën moeten verder vasthouden aan het islamitisch geloof en religieuze voorgangers steunen bij het uitspreken van verbodene en zondes. Niet-moslims zouden zich moeten onthouden van inmenging van religieuze zaken van moslims. Doen moslims dit niet, dan zijn ze hun eigen geloof en moskeeën met eigen handen aan het vernietigen, aldus [REDACTED].

Commentaar monitorspecialist

[REDACTED] Het is deze keer zeer opmerkelijk dat [REDACTED] in zijn reactie op Nederlandse media zich op het seculiere positieve recht c.q. Nederlandse Grondwet en wetgeving beroept. De [REDACTED] is verwerpelijk volgens de salafistische leer en ideologie. Het is zelfs een vorm van ongeloof [*Kufr*] en deelgenootschap aan God [*Shirk*]. Het beroep van [REDACTED] op het positieve recht kan derhalve worden gezien als politiek opportunisme.

In de reactie van [REDACTED]

[REDACTED] Dit is opmerkelijk omdat dit vraagstuk zijdelings aan de orde komt in de uitzendingen van Nieuwsuur/NRC die hoofdzakelijk over het religieus onderwijs op Koranscholen gaat. De aandacht van [REDACTED] op de islam en homoseksualiteit gaat gepaard met een stevige aanval op de opinieleiders, religieuze voorgangers en moskeebestuurders die – in zijn ogen niet gehinderd door enige islamkennis – de Nederlandse media te woord staan maar ook willen samenwerken met de organisaties van homoseksuelen in Nederland.

III. Hybride

Een korte verkenning naar het Nederlandstalige online landschap over 5G en desinformatie uit Rusland

Op 9 september 2019 protesteerden demonstranten in Den Haag tegen de invoering van het 5G-netwerk.¹⁷ Betogers maken zich zorgen over de effecten van straling op gezondheid en milieu. Op 16 september 2019 publiceerde *The Sydney Morning Herald* een artikel: *'Russian propaganda 'very likely' stoking 5G health fears in Australia: expert claims'*.¹⁸ In het artikel zijn bevindingen gedeeld van de Amerikaanse denktank *Alliance for Securing Democracy*. Deze denktank monitort sociale media op desinformatie die aangestuurd of verspreid wordt vanuit Rusland. Deze ontwikkelingen zijn aanleiding om een korte verkenning uit te voeren naar het Nederlandstalige online landschap omtrent 5G en te onderzoeken of er ook berichtgeving afkomstig van Russische staatsmediabureaus met betrekking tot 5G hier wordt gedeeld.¹⁹

Een korte rondgang leert allereerst dat er door verscheidene media de mogelijke effecten van het 5G-netwerk op de gezondheid is onderzocht. In artikelen van onder andere NOS, AD, NRC en Volkskrant lijkt geen stelling te worden genomen over de vermeende gezondheidsrisico's van 5G. Op Facebook zijn een tiental (open en besloten) groepen en pagina's actief die discussiëren over de gezondheidsrisico's van 5G.²⁰ Een aantal van deze *online communities* hebben een lokale focus en het aantal 'leden' loopt uiteen van tientallen tot enkele duizenden. Daarnaast zijn er ook Facebookpagina's en groepen actief die zich bezig houden met de gezondheids-problematiek omtrent straling.²¹ Ook

¹⁷ Zie bijvoorbeeld NOS: 'Hondertden betogers bij demonstratie tegen 5G', 9 september 2019.

¹⁸ *smh.com.au*, 'Russian propaganda 'very likely' stoking 5G health fears in Australia: expert claims', 16 september 2019. Van bijvoorbeeld RT, Sputnik, etc.

¹⁹ Bijvoorbeeld: '5G Nederland' (543 leden), '5G aanpakkers' (200 likes), 'Stop 5G Nederland' (10 likes), 'Stop met 5G' (305 likes).

²⁰ Bijvoorbeeld de Facebookgroep 'Straling en Zo' (3740 leden).

binnen deze initiatieven is 5G onderwerp van gesprek. Op Twitter zijn beduidend minder initiatieven actief met '5G Den Haag' (50+ volgers) en 'Stop UMTS' (793 volgers). In de berichtgeving van deze initiatieven op Facebook en Twitter wordt verwezen naar petitie en (lokale) insprekavonden over 5G, worden kamervragen van Partij voor de Dieren en een aankondiging van een Algemene Ledenvergadering door Milieudefensie gedeeld over mogelijke (neven)effecten van 5G. Ook worden er artikelen gedeeld, afkomstig van verschillende websites waarop gewaarschuwd wordt voor mogelijke gezondheidsproblemen door 5G. Hierbij is geen berichtgeving van Russische staatsmediabureaus aangetroffen.

Een laatste zoekslag heeft plaatsgevonden op een aantal links- en rechts-populistische fora.²⁴ Deze hebben in het verleden artikelen gedeeld over 5G zonder verwijzingen naar Russische staatsmediabureaus. Dergelijke verwijzingen zijn uiteindelijk wel aangetroffen op Nederlandstalige websites die zichzelf presenteren als 'alternatieve media'. Voorbeelden als [redacted] en 'Nine for news'²⁵ gebruiken RT (voorheen Russia Today) als bronvermelding of hebben eerder video's van RT gedeeld waarin wordt gewaarschuwd voor gezondheidsproblemen door het 5G-netwerk. Deze artikelen zijn enkele duizenden keren gelezen en worden via de gelijknamige sociale media verder gedeeld.

Commentaar monitorspecialist

Tijdens de verkenning onder Nederlandstalige initiatieven is gebleken dat het onderwerp 'gezondheidsrisico's 5G' op dit moment slechts marginaal lijkt te spelen. Ook is een directe link met Russische staatsmediabureaus maar beperkt aangetroffen. De gemene deler tussen de onderzochte groepen is dat, hoe verschillend hun signatuur ook, zij allen nieuwsartikelen delen over gezondheidsrisico's en 5G. De enige groep die

hierin een link maakt met Russische staatsmediabureaus is (voor zover nu kan worden waargenomen) de groep die zich afficheert als 'alternatieve media'.

Het is niet geheel verassend dat Nederlandstalige 'alternatieve media' Russische staatsmediabureaus als bron gebruiken. Zo deelde bijvoorbeeld *Nine for News* in het verleden vaker desinformatie uit Rusland met betrekking tot MH17. Naar schatting zijn er in Nederland tientallen vergelijkbare initiatieven actief, waarin mensen op zoek zijn naar alternatieve verklaringen. Het bereik loopt per initiatief uiteen van tientallen tot duizenden 'bezoekers'. De gemene deler van deze 'alternatieve media' is het grote wantrouwen richting de eigen overheid en media en het delen van complottheorieën over een breed scala aan onderwerpen. Berichtgeving zoals van RT, die in het Australische nieuwsartikel wordt aangehaald, bevestigt de eigen uitgangsunten en theorieën. Tegengeluid van bijvoorbeeld de NOS dringt op dergelijke fora niet door.

Uit de verkenning blijkt ook dat de discussie omtrent 5G er één is die al lange tijd breder leeft dan alleen onder deze zogenaamde 'complotdenkers'. De demonstratie van 9 september 2019, laat tevens zien dat er een mobiliserende werking van deze thematiek uit kan gaan.²⁶ Toch lijkt desinformatie afkomstig van Russische staatsmediabureaus binnen de beschreven *online communities* op sociale media niet door te dringen. Dit wil niet zeggen dat dit definitief niet gebeurt. Desinformatie kent vele verschillende verschijningsvormen waarin ook methodieken anders dan staatsmediabureaus worden ingezet. Het eigenstandig onderkennen van desinformatie middels open bronnen is daarmee niet altijd even eenvoudig.²⁷ Sociale media platformen waaronder Twitter hebben in het verleden databases gepubliceerd met berichten en accounts betrokken bij statelijke desinformatie

²⁴ Voor deze korte verkenning is berichtgeving onderzocht die na 15 september 2019 is geplaatst.

²⁵ Onder andere Jaop.nl, TPO.nl en Geenstijl.nl

²⁶ [redacted]

²⁷ [redacted]
www.ninefornews.nl, 'Het grote gevaar van 5G: Wat de MSM je niet vertellen', 7 augustus 2019.

²⁶ www.nos.nl, 'Honderden betogers bij demonstratie tegen 5G', 9 september 2019.

²⁷ Voor deze korte verkenning is gekozen om alleen te kijken naar berichtgeving die herkenbaar afkomstig zijn van Russische staatsmediabureaus, conform de bewering in het Australische nieuwsartikel.

campagnes. Een zoekslag in deze databases levert echter ook geen Nederlandstalige berichtgeving met betrekking tot 5G op.²⁸

Hoewel Russische berichtgeving omtrent 5G nauwelijks in het Nederlandse taalgebied aftrek lijkt te vinden, past een Russische desinformatie campagne met betrekking tot deze thematiek binnen het huidige normbeeld. Het is een gekende modus operandi vanuit Moskou om onderwerpen, die het wantrouwen van burgers richting eigen overheden voeden, op te sporen en daar de blaasbalg op te zetten. Voorbeelden van dergelijke onderwerpen zijn MH17, LGBT, gele hesjes, vluchtelingencrisis, Europese Unie, etc. Van een uitgestippelde strategie ten aanzien van onderwerpen en doelgroepen voor desinformatie is geen sprake: er wordt algemeen erkend dat hieraan een sterk opportunistische en pragmatische benadering aan ten grondslag ligt. Wat nu speelt en polariserend werkt wordt aangegrepen.

²⁸ Zie databases van Twitter uit 2019 op: 'We're focused on serving the public conversation.'

Uitgave

Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en
Veiligheid

Kerneenheid Analyse

Postbus 117, 2501 CC Den Haag

Turfmarkt 147, 2511 DP Den Haag

10.2g

Meer informatie

www.nctv.nl

10.2g

@nctv_nl

04-10-2019

Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en Veiligheid
Ministère van Justitie en Veiligheid

Weekbericht Internetmonitoring 41/2019

4 - 11 oktober 2019

Disclaimer

Het Weekbericht internetmonitoring is een product van de kerneenheid Analyse van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV). Het bevat een beschrijving van wat er naar aanleiding van de actualiteit speelt op sociale media en op de diverse voor de NCTV relevante websites, weblogs en webfora.

De beschrijving is bedoeld als sfeerbeeld van wat leeft op het internet en hoeft niet altijd representatief te zijn voor de standpunten van bepaalde groeperingen. Evidente taalfouten in bronteksten worden ongemoeid gelaten waar mogelijk. Het wordt afgeraden om zelf de websites te bezoeken die geraadpleegd zijn ten behoeve van het weekbericht, omdat het IP-adres voor derde partijen zichtbaar is en herleidbaar kan zijn tot de overheid.

Inhoudsopgave

I. Terrorisme	2
Grote rol internet rondom rechts-terroristische aanslag in Halle	2
II. Hybride	4
De invloed vanuit China op westerse bedrijven: (zelf)censuur via investeringen	4

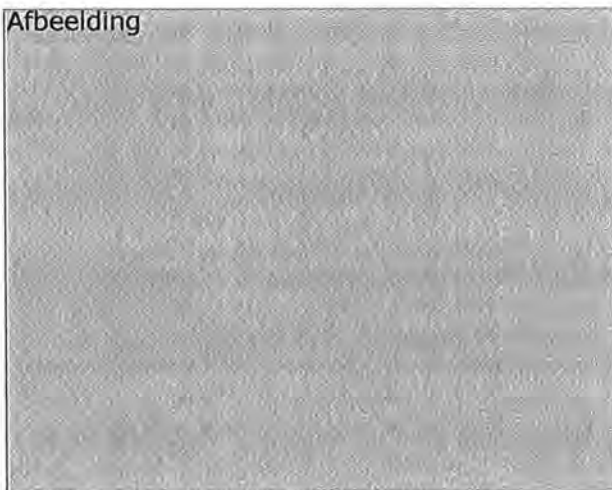
Het weekbericht dient te worden behandeld als vertrouwelijk document. Voor verder gebruik en/of verdere verspreiding van het weekbericht graag overleggen met Analyse. Uw reacties zijn welkom op [10.2q](#)

1. Terrorisme

Grote rol internet rondom rechts-terroristische aanslag in Halle

Bij een aanslag in de Duitse stad Halle zijn op 9 oktober 2019 twee mensen doodgeschoten. De doden vielen voor een synagoge en in een naburige döner-zaak. De extreemrechtse dader, [REDACTED], is zwaargewond aangehouden. Hij zou de aanslag hebben uitgevoerd met een zelfgemaakt wapen dat meermaals haperde. Verder was hij gekleed in een militair jasje en had hij een helm op. In de reguliere media is veel aandacht besteed aan de aanslag.

Afbeelding

Het internet heeft een grote rol gespeeld rondom de aanslag. Zo was de dader actief op rechts-extremistische fora en heeft hij voor zijn daad, op 1 en 6 oktober 2019, een uit drie documenten bestaand manifest gepubliceerd op een deep-chan-forum waarop rechts-extremisten actief zijn. Inmiddels circuleert het manifest op diverse internationale deepfora waarop rechts-extremisten actief zijn, ook Nederlanders. In het manifest staat gedetailleerd beschreven welke wapens en uitrusting hij heeft aangeschaft voor zijn daad. Hoewel in hoofdzaak antisemitisch van toon, is het manifest ook anti-islamitisch, anti-links en anti-feministisch te noemen. De dader wilde 'zoveel mogelijk anti-blanken' doden. De tekst van het manifest beslaat ongeveer tien pagina's, geschreven in het Engels. Er staat specifiek in dat de dader de synagoge van Halle wilde aanvallen op

de Joodse feestdag Jom Kippoer, en die aanslag zelf wilde overleven.

Daarnaast heeft de dader met een camera op zijn helm zijn daden bijna 36 minuten lang live uitgezonden op het vrij onbekende videoplatform Twitch, waar de stream op dat moment door vijf personen werd bekeken. Na afloop werden de beelden door 2200 personen gezien, voordat het streamingplatform ze verwijderde. Een link naar de Twitch-beelden werd gedeeld op Telegram-kanalen en fora als 4Chan. Kopieën van de beelden zijn daarna onder meer gedeeld op diverse internationale deepfora waarop rechts-extremisten actief zijn en op Telegram-kanalen. De grote platforms als YouTube, DailyMotion, Facebook en Twitter hebben beelden van de aanslag direct verwijderd, zoals is overeengekomen in de zogenaamde 'Christchurch Call'.

In de video, waarin de dader Duits en Engels praat, ontkent hij de Holocaust en noemt hij de joden 'de bron van alle kwaad'. Hij begint de video met de woorden: 'Hi, I am Anon'. 'Anon' (anoniem) is een naam die vaak wordt gebruikt door gebruikers van de omstreden deepinternetfora 4Chan en 8Chan.

Verder blijkt uit het manifest en uit de video van de dader dat hij de aanslag ziet als een spel, waarbij bepaalde 'achievements' of punten behaald kunnen worden als bepaalde acties worden ondernomen. Het neerschieten van een jood, moslim, communist, 'nigger' of een combinatie van allen levert allerlei 'beloningen' of 'successen' op. Ook de video, waarin vanuit het standpunt van de schutter wordt gefilmd en de commentaren van de schutter in de video, doen denken dat hij bezig is met een spel. Zo zegt de dader dat hij 'faalde' omdat hij de synagoge niet binnenkwam en zijn wapens niet goed genoeg werkten. Aan het eind noemde hij zichzelf een 'loser'.

¹ Twitch (voorheen bekend als Twitch.tv) is een videosite gericht op het streamen van persoonlijke kanalen, waarbij computerspellen de hoofdrol spelen. Iedereen kan er via een eigen kanaal, uitzendingen maken over onderwerpen naar eigen keus, en daar een publiek bij verzamelen.

² De 'Christchurch Call' moet voorkomen dat een terrorist ooit meer miljoenen mensen bereikt met een moordvideo. Afgelopen september tekenden techbedrijven als Microsoft, Twitter, Facebook en Google en zo'n vijftig landen een akkoord. Een onafhankelijke organisatie, betaald door de rechtbedrijven, moet onderzoek gaan doen en oplossingen bedenken.

Direct na de eerste mediaberichten was 'Halle' trending topic op Twitter in Nederland. De meeste berichten omvatten het delen van nieuwsberichten en bezorgde of boze reacties, vooral ook omdat de aanslag samenviel met Jom Kippoer. De video van de dader die bij een auto meerdere malen met een zwaar wapen vuurt en foto's van de schutter in camouflagepak en met helm en zwaar wapen werden veel gedeeld en maakten impact op sociale media. Enkel vroege zich af waarom in Nederland (in navolging van in Duitsland) geen extra veiligheidsmaatregelen bij synagogen en joodse instellingen worden genomen. Aanvankelijk waren er veel speculaties op Twitter over motief en achtergrond van de dader. Sommigen vermoedden dat 'Halle' een reactie is op het incident met de vrachtwagen in het Duitse Limburg op 7 oktober 2019. Anderen speculeerden dat de invallen diezelfde ochtend bij neonazi's in heel Duitsland vanwege dreigmails gericht tegen onder meer moskeeën en asielzoekerscentra een trigger kunnen zijn geweest. De mails waren ondertekend door de rechts-extremistische groepen Volksfront, Blood and Honour en Combat 18.

Er was nauwelijks online resonantie bij rechts-extremistische actiegroepen in Nederland. Enkel hintten aanvankelijk op opnieuw een islamitische aanslag in Duitsland. Later reageerden ze nauwelijks nog online. Wel vinden sommigen dat de media er weer heel snel bij waren om de aanslag 'rechts-terrorisme' te noemen, terwijl bij islamitische aanslagen terughoudender over afkomst en motief zou worden bericht ('meten met twee maten').

Op internationale deepfora en op chats van rechts-extremisten is blij en goedkeurend gereageerd op de aanslag. Wel is men minder te spreken over de uitvoering en wordt de dader door sommigen als een 'loser' gezien, omdat er zoveel misging. Sommigen menen dat de actie een 'false flag'-operatie was, omdat er uiteindelijk geen joden werden gedood. Sommigen dagen anderen uit om het beter of anders te doen. Hoewel iedereen anoniem op de deepfora aanwezig is, is toch duidelijk dat enkele Nederlanders actief zijn op deze

fora omdat ze herkenbaar zijn door hun Nederlands vlaggetje bij het account. Joodse online accounts in Nederland hebben zich op de vlakte gehouden, mogelijk ook door feestdag Jom Kippoer. De roep om meer beveiliging klinkt bij deze accounts steeds meer door.

Commentaar monitorspecialist

Bij recente aanslagen door rechts-extremistische lone actors in het Westen (Christchurch, El Paso, moskee bij Oslo, Halle) zien we gedeelde elementen terugkeren: (1) radicalisering via rechts-extremistische fora, (2) livestreaming van de aanslag met eigen commentaar van de dader, (3) het publiceren van een manifest vlak voor de daad binnen een beperkte rechts-extremistische online kring, (4) de nadruk op de 'anti-blanke agenda' en de 'grote vervangingstheorie' die stelt dat het witte ras dreigt uit te sterven, en (5) de 'gamification' van de aanslagen, waardoor de dader en anderen bepaalde handelingen koppelen aan 'achievements' en beloningen alsof het slechts een spel betreft waarin zoveel mogelijk punten of een zo hoog mogelijk level gehaald moet worden. Hoewel het steeds *lone actors* betreft, maken de daders ook deel uit van een rechts-extremistische online community waarin men contacten legt met gelijkgestemden zonder elkaar echt te kennen of te ontmoeten. Zo bezien maken deze *lone actors* deel uit van een virtuele recht-extremistische gemeenschap waarin sommigen tot dit soort terroristische daden kunnen overgaan.

De manifesten en video's die zijn gemaakt bij deze aanslagen worden op deepfora en sociale mediakanalen door rechts-extremisten snel gezien en gedeeld. Hoewel de grote platformen als YouTube, Facebook en Twitter streng toezien op dit soort content en het snel verwijderen, duiken ze steeds vaker op alternatieve kleinere platformen waarop rechts-extremisten via linkjes op deepfora en Telegramkanalen worden gewezen. Niet snel daarna zijn beelden en manifesten al gekopieerd en vinden ze hun weg via andere internationale fora en online kanalen waarop rechts-extremisten actief zijn. Hierdoor wordt de boodschap breder bekend

¹ Zie ook NCTV Signaalbericht Terrorisme en Radicalisering 13/2019.

² Zie Weekbericht Internetmonitoring 37/2019 over alternatieve platformen waarop rechts-extremisten actief zijn.

en zal het aanzien van de dader stijgen binnen rechts-extremistische kringen.

Ook het feit dat de reguliere media er gelijk bovenop zitten en de namen van daders, manifesten en beelden delen, maakt het aanzien van de dader in bepaalde online rechts-extremistische kringen groter. In die zin geldt veel online en media-aandacht net als het scoren van veel 'punten' in de 'gamification' van de aanslagen als statusverhogend. Op bepaalde deep-fora geldt de dader van Christchurch, [REDACTED] als 'heilige', die veel 'punten heeft gescoord' met zijn aanslag op twee moskeeën. Net als [REDACTED] heeft [REDACTED] een standaard neergezet, de 'hoogste score', waaraan anderen zich spiegelen of worden gespiegeld.

De aanslag deze week in Halle zal voorts door velen worden gezien als een bevestiging van het gevoel dat het rechts-extremisme en antisemitisme in Europa groeit waardoor de kans op dit soort aanslagen verder toeneemt. Echter, de rechts-extremistische scene in Nederland is versnipperd en de rechts-extremistische gewelds dreiging is in Nederland gering. Rechts-extremistische gewelddadige groepen zoals Blood and Honour en Combat 18, die een sterk antisemitische component hebben, hebben in Nederland nauwelijks aanhang. De maatschappelijk weerstand in Nederland tegen dit soort extremisme is groot, zoals onlangs nog bleek toen de kleine neo-nazistische groepering Racial Volunteer Force (RVF) op 28 september 2019 een demonstratie wilde houden bij de ambassade van Israël in Den Haag. Uiteindelijk heeft de RVF de demonstratie afgeblazen.

Desalniettemin valt niet helemaal uit te sluiten dat een enkeling (of enkelingen), mede onder invloed van het rechts-extremistische internetdiscours op verscheidene deepfora en sociale mediakanalen in de virtuele community en mogelijk gevoed door een triggerevent, ook in Nederland snel kan radicaliseren en overgaan tot rechts-extremistisch geweld.

II. Hybride

De invloed vanuit China op westerse bedrijven: (zelf)censuur via investeringen

Deze week publiceerden de NOS (8 oktober 2019) en de Volkskrant (9 oktober 2019) artikelen met betrekking tot de satirische animatieserie *South Park* en het besluit van de Chinese overheid om de internettoegang tot de serie in China te blokkeren. Zoals in het artikel van de NOS is te lezen, neemt *South Park* in de aflevering van 2 oktober 2019 'de Chinese censuur op de hak en de welwillendheid van westerse (entertainment) bedrijven om zich daarnaar te schikken met oog op de enorme afzetmarkt'. Met de aflevering snijden de makers een actueel thema aan. In de aflevering van *South Park* wordt onder andere verwezen naar de Amerikaanse profbasketbalcompetitie *National Basketball Association (NBA)*.

Enkele dagen later hebben meerdere Chinese bedrijven sponsorcontracten opgezegd met de NBA en het basketbalteam Houston Rockets. Aanleiding is een Twitterbericht van 4 oktober 2019 van [REDACTED], waarin hij steun betuigt aan demonstranten in Hongkong. Ook zijn twee NBA-demonstratiewedstrijden in China geschrapt en heeft het Chinese bedrijf *Tencent* met het Chinese staatsmediabureau *CCTV* besloten geen NBA-wedstrijden meer uit te zenden in China, in aanloop naar het nieuwe seizoen.³ Morey verwijderde zijn bericht en liet in een reactie weten 'de steun vanuit China te waarderen' en 'nooit iemand te hebben willen beledigen'.⁴

³ Zie: 'China blokkeert South Park, makers bieden verontschuldiging aan', 8 oktober 2019, www.nos.nl

⁴ 'Makers van South Park bieden China 'excuses' aan voor gecensureerde aflevering', 9 oktober 2019, *De Volkskrant*.

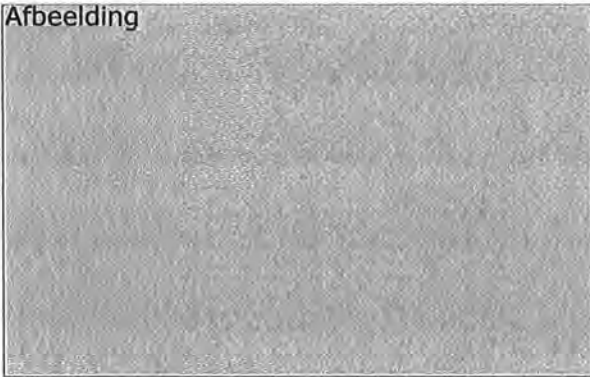
⁵ Zie bijvoorbeeld 'China state broadcaster and Tencent stop airing pre-season NBA games', 8 oktober 2019, www.ft.com en 'China's ANTA sports says it will immediately halt contract renewal negotiations NBA', 8 oktober 2019, www.reuters.com

⁶ 'Tweert valt slecht in China: NBA op zwarte lijst', 8 oktober 2019, www.ad.nl

⁷ Tencent heeft de digitale uitzendrechten in China voor basketbalwedstrijden van de Amerikaanse profcompetitie NBA in handen.

De casussen van *South Park* en de *NBA* staan niet op zichzelf. Deze week deed zich een soortgelijke situatie voor met de Amerikaanse game-uitgever *Activision Blizzard*. Het bedrijf schorste een professionele gamer voor een jaar en pakte bovendien zijn prijzengeld af, omdat hij in een interview bij een grootschalig gaming tournament steun had uitgesproken voor de demonstranten in Hongkong. Ook dit Amerikaanse bedrijf onderhoudt banden met *Tencent*: het Chinese bedrijf heeft een aandeel in *Activision-Blizzard* en bedient de Chinese afzetmarkt. De beslissing zorgde in de hoogste Amerikaanse politieke kringen voor ophef. Zo reageerde [redacted] via Twitter waarin hij schrijft dat de [redacted]

Afbeelding

Een laatste voorbeeld dat op sociale media voor de nodige ophef zorgde deed zich in april van dit jaar voor na een interview van [redacted] met *BBCWorld*. Volkswagen is met meerdere vestigingen actief in onder andere Shanghai, Chengdu en heeft recent investeringen gedaan in de regio Xinjiang. In deze regio is een grote gemeenschap Oeigoeren woonachtig: een minderheid van Turkse afkomst, die overwegend het islamitisch geloof aanhangen. Sinds 2018 worden Oeigoeren en andere moslim-minderheden op grote schaal vastgezet in detentiekampen, waarbij de Chinese overheid officieel spreekt over 'her-educatiekampen' waar men de Oeigoeren bijschoolt in de staatsideologie, praktische

vaardigheden en de Chinese taal.¹⁰ In het interview wordt [redacted] gevraagd of hij het bezwaarlijk vindt geassocieerd te worden met een regime dat minderheden onderdrukt. [redacted] zegt in het interview dit niet te kunnen 'beoordelen' en ontkent [redacted]

Commentaar monitorspecialist

Censuur is in China een bekende methode om kritische of (voor de Chinese Communistische Partij) gevoelige berichtgeving te weren. In 2001 startte in China het *Golden Shield Project*, ook wel beter bekend als *The Great Firewall*. Hiermee wordt in China onder andere de toegang geblokkeerd tot grote sociale media platformen, zoals Facebook en Twitter. Ook westerse media worden bij kritische berichtgeving en in aanloop naar gevoelige herdenkingen, zoals het Tiananmenprotest, structureel geblokkeerd. Berichtgeving op Chinese sociale media platformen zoals *WeChat* en *Baidu* zijn aan strenge eisen gebonden en kunnen worden gecontroleerd.

Ook Chinese (private) bedrijven worden ingezet als censuurverlengstuk van de CCP, door binnen en buiten de Chinese landsgrenzen economische sancties in te zetten om kritische berichtgeving te 'smoren'. Daardoor wordt censuur toegepast of zelfcensuur afgedwongen. Niet alleen de casussen met de *NBA* en *Activision Blizzard* onderbouwen dit; ironisch genoeg wordt het door de Chinese overheid zelf bewezen, door precies de aflevering van een animatieserie te censureren waarin dit onderwerp op ludieke wijze wordt aangestipt.

Economie en politiek zijn in China sterk met elkaar verweven. De CCP lijkt op veel manieren een sterke invloed te kunnen uitoefenen op Chinese bedrijven, of ze nu staats eigendom of privaat eigendom zijn. Het feit dat een Chinees bedrijf 'privaat' is, sluit de mogelijke invloed van de Chinese overheid in dat bedrijf dan ook zeker niet uit. Zo ook de tech-gigant *Tencent*: een 'Nationaal Kampioen' die in China tal van privileges heeft

¹⁰ Zie: [redacted]

¹¹ Zie ook Signalement Statelijke Dreigingen, september 2019.

¹² Zie voor interview: [redacted]

(gekregen) van de Chinese Staat. De ontwikkeling waarin Chinese private bedrijven buiten China actief ingrijpen, levert stof op tot nadenken. Zijn Chinese private bedrijven die in het Westen betrokken zijn of in de toekomst mogelijk betrokken raken binnen vitale processen (bv. in telecomcommunicatie of infrastructuur) bereid om dezelfde stappen te ondernemen? Geredeneerd vanuit die gedachte is het niet ondenkbaar dat Chinese bedrijven in westerse (vitale) processen of infrastructuur hun belangen daarin als (politiek) drukmiddel zullen gaan gebruiken.

Uitgave

Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en
Veiligheid

Kerneenheid Analyse

Postbus 117, 2501 CC Den Haag

Turfmarkt 147, 2511 DP Den Haag

10.2g

Meer informatie

www.nctv.nl

10.2g

@nctv_nl

11-10-2019

Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Weekbericht Internetmonitoring 42/2019

12 - 18 oktober 2019

Disclaimer

Het Weekbericht Internetmonitoring is een product van de kerneenheid Analyse van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV). Het bevat een beschrijving van wat er naar aanleiding van de actualiteit speelt op sociale media en op de diverse voor de NCTV relevante websites, weblogs en webfora.

De beschrijving is bedoeld als sfeerbeeld van wat leeft op het internet en hoeft niet altijd representatief te zijn voor de standpunten van bepaalde groeperingen. Evidente taalfouten in bronteksten worden ongemoeid gelaten waar mogelijk. Het wordt afgeraden om zelf de websites te bezoeken die geraadpleegd zijn ten behoeve van het weekbericht, omdat het IP-adres voor derde partijen zichtbaar is en herleidbaar kan zijn tot de overheid.

Inhoudsopgave

I. Extremisme, radicalisering en polarisatie	2
Oplopende spanningen binnen Turkse en Koerdische gemeenschappen	2
YouTube verwijdt invloedrijk alt-right account 'Red Ice TV'	3

Het weekbericht dient te worden behandeld als vertrouwelijk document. Voor verder gebruik en/of verdere verspreiding van het weekbericht graag overleggen met Analyse. Uw reacties zijn welkom op 10.2g

I. Extremisme, radicalisering en polarisatie

Oplopende spanningen binnen Turkse en Koerdische gemeenschappen

Turkije begon op woensdag 9 oktober 2019 een militaire interventie in het noordoosten van Syrië. De interventie heeft tot doel om de YPG (Syrisch-Koerdische strijdkrachten) in het grensgebied terug te dringen en om een 'safe zone' van 32 kilometer landinwaarts te creëren. De inzet van grondtroepen concentreerde zich in de eerste dagen in de grensstrook tussen Tal Abyad en Ras al-Ain. Op donderdag 17 oktober maakten Turkije en de VS melding van een akkoord over een vijfdaagse gevechtspauze. Koerdische YPG-milities krijgen dan de tijd om zich terug te trekken uit de voorgestelde 'safe zone'. Het is nog onduidelijk wat de gevolgen van het akkoord zijn voor de spanningen tussen Turken en Koerden in Europa.

De militaire operatie van Turkije vormt een mobiliserende factor voor de voortdurende online en offline spanningen tussen Turken en Koerden, ook in Nederland. In Nederlandstalige Turkse en Koerdische online kringen is de Turkse interventie de afgelopen week onafgebroken het meest prominente onderwerp van het 'debat' geweest.

In Nederlandstalige pro-Turkse online kringen is veel sympathie voor de inval van Turkije in Syrië. In die kringen wordt het beeld neergezet dat de aanval niet gericht is op 'de Koerden' als volk, maar specifiek op de in hun ogen terroristische YPG. Die militie wordt in deze kringen beschouwd als verlengstuk van de PKK. Volgens deze berichten moet de inval gezien worden als een legitieme poging van Turkije om het land en de inwoners te beschermen tegen de YPG/PKK. Op het Nederlandstalige Turks-nationalistische platform 'DutchTurks.nl' wordt dit frame bijvoorbeeld gehanteerd in een artikel onder de titel 'Veroordeel de Turkse interventie in Syrië niet zomaar'. Enerzijds wil de auteur laten zien dat de Turkse inval geen aanval is op de Koerdische bevolking als geheel. Hij stelt dat het aantal PKK-aanhangers slechts een fractie is van de totale Koerdische

populatie, en dat deze populatie, ook in Europa, zeer divers is: "Zo heb je in Nederland Koerden die ook voor de AK-Partij van Erdogan stemmen en Koerden die op de nationalistische partij MHP stemmen en deze operatie in het noordoosten van Syrië ondersteunen". Anderzijds gaat hij in op de aanslagen die de PKK pleegt in Turkije en de internationale onwil om de gespannen situatie in de grensregio tussen Turkije en Syrië te beheersen. Deze elementen helpen hem de Turkse inval te rechtvaardigen.

Binnen dezelfde pro-Turkse kringen worden diverse filmpjes van vermeende wandaden van Turkse troepen of aan Turkije gelieerde milities 'ontkracht' en als nepnieuws aangemerkt. Vermeende wandaden door YPG/PKK worden juist onder de aandacht gebracht en media worden verweten hier onterecht geen aandacht aan te besteden. Verder zijn (westerse) regeringen, media en prominenten uit onder meer Nederland (zoals SP-prominenten Sadet Karabulut en Paul Ulenbelt), die zich uitspreken tegen de Turkse interventie, uitgelicht en bekritiseerd. Anderen die steun uitspreken voor de interventie worden in Nederlandstalige pro-Turkse online kringen juist opgehemeld.

In Nederlandstalige Koerdische online kringen wordt Turkije beticht van oorlogsmisdaden en het plegen van genocide op Koerden. Onder andere een voorbeeld van een executie van een vooraanstaand Koerdische politicus door een door Turkije gesteunde militie wordt daarbij aangehaald. De ontsnapping van ISIS-strijders uit door Koerdische troepen geleide kampen in Syrië en een heropleving van ISIS, worden neergezet als gevolg van de Turkse inval. Prominente Nederlandse politici en journalisten die zich uitspreken tegen de militaire actie worden in deze kringen aangehaald. Zo is SP-politica Sadet Karabulut te zien terwijl zij spreekt bij een demonstratie op het Malieveld tegen de Turkse actie en deelt Demned (de Raad van Gemeenschappen uit Koerdistan) een column van [REDACTED] waarin deze kritiek uit op Erdogan en Trump. Ook in extreemlinkse online kringen toont men zich solidair met de Koerden.

Verder is er online veel aandacht voor verschillende demonstraties die door Koerdische groeperingen door heel Europa zijn georganiseerd, waaronder in Den Haag en op Schiphol. Zo plaatst Demned

meerdere berichten, afbeeldingen en videofragmenten van demonstraties tegen de militaire actie van Turkije.

De confrontaties tussen Nederlandstalige Turken en Koerden beperkt zich dus niet alleen tot de online omgeving. In verschillende Europese en Nederlandse steden zijn demonstraties geweest van Koerden tegen de Turkse interventie. De demonstratie in Den Haag afgelopen zaterdag 12 oktober 2019 trok bijvoorbeeld circa 1.000 Koerden en sympathisanten. Op het Malieveld ontstond een opstootje met Turkse tegendemonstranten. De politie greep snel in. Een demonstratie van Koerden in Rotterdam afgelopen woensdag 16 oktober 2019 verliep grimmig toen Koerdische demonstranten en Turkse tegendemonstranten de confrontatie met elkaar aangingen. Meer demonstraties om aandacht te vragen voor de situatie in het noordoosten van Syrië zijn inmiddels aangekondigd, zoals op 19 oktober 2019 in Amsterdam.

Commentaar monitorspecialist

De spanningen tussen Turken en Koerden kennen een lange geschiedenis. Als gebeurtenissen zich voordoen waarbij deze groepen tegenover elkaar komen te staan, worden deze voortdurende spanningen openlijker zichtbaar. Eerder was dit bijvoorbeeld ook het geval na de Turkse interventie in de Syrisch-Koerdische regio Afrin in 2018. Daarmee worden conflicten waar Turkse en Koerdische actoren bij betrokken zijn en die zich geografisch gezien veelal buiten Nederlandse grenzen afspelen, geïmporteerd naar Nederland. Dit is goed verklaarbaar vanuit de warme gevoelens die zowel een deel van de Turkse-Nederlanders als Koerdische-Nederlanders doorgaans koesteren voor de eigen Turkse of Koerdische identiteit en cultuur.

Het is de vraag in hoeverre het akkoord tussen Turkije en de VS van 17 oktober geaccepteerd wordt door andere krachten in de regio (de Koerden, Rusland, Syrische regering, Iran). Turkije lijkt met het akkoord haar zin te krijgen en de VS hebben slechts beperkt invloed nadat zij zich hebben teruggetrokken uit de regio. Tevens is het de vraag wat het akkoord betekent voor de spanningen tussen Turken en Koerden in Europa.

Als het akkoord standhoudt, is het mogelijk dat de spanningen weer minder zichtbaar worden.

Voorlopig lijken de door de Koerden aangekondigde demonstraties echter gewoon doorgang te vinden. Gezien de eerdere confrontaties tijdens die demonstraties en de bij beide groepen aanwezige bereidheid zich te mobiliseren, is het mogelijk dat er ook rond komende demonstraties confrontaties plaatsvinden.

Naarmate het conflict langer duurt kunnen de spanningen tussen Koerden en Turken in Nederland verder oplopen. Bepaalde prominenten die zich uitspreken tegen de Turkse actie kunnen doelwit worden van intimidatiecampagnes tot zelfs geweldsdaden van voorstanders van de Turkse militaire operatie. Tegelijkertijd kunnen personen en objecten die gelieerd zijn aan Turkse overheidsdiensten (zoals de ambassade, consulaten en Diyanet-moskeeën) doelwit worden van Koerdische acties.

YouTube verwijdt invloedrijk alt-right account 'Red Ice TV'

Videoplatform YouTube (eigendom van Google) heeft op 17 oktober 2019 het tamelijk populaire en invloedrijke account 'Red Ice TV' verwijderd vanwege herhaaldelijke en grove schendingen van het beleid van YouTube met betrekking tot 'hate speech'. 'Red Ice' is van oorsprong een Zweeds initiatief dat online allerlei samenzweringstheorieën en extreemrechtse, met name alt-right content verspreid via onder meer accounts als Red Ice TV, Red Ice Radio, Red Ice Creations en Red Ice Media. Ook 'Radio 3Fourteen' valt in feite onder Red Ice. Na twee eerdere waarschuwingen van YouTube is het kanaal nu verwijderd. In de afgelopen maanden heeft YouTube al meerdere kanalen verwijderd die 'white nationalism' en discriminatie propageerden.

Red Ice maakt zelf melding van de verwijdering van het account op haar overige online kanalen. Red Ice

Mediamatters.org, "YouTube removed some channels affiliated with white nationalism - but not all", 28 augustus 2019

en bezoekers van Red Ice lijken zich geen zorgen te maken en stellen dat de content ergens anders wel te zien zal blijven. Red Ice is actief via een eigen website en op diverse andere platformen, zoals Twitter (41.500 volgers), Instagram (5.800) en Facebook (92.000) maar ook op meer alternatieve platformen waarop veel rechts-extremisten actief zijn zoals Telegram (4.500 leden), Bitchute (16.850), Dlive (2.500), Stitcher (onbekend, gaat hier om podcasts), Minds (600) en Gab (1.400). Een back-up kanaal, Red Ice Media, is overigens nog steeds actief op YouTube. Het bedrijf verwijst op haar website naar al deze diverse platformen om op de hoogte te blijven.

De video's op Red Ice TV gaan vooral over de vele vermeende bedreigingen voor het 'witte ras', waarvoor de schuld geregeld bij een links-joodse 'samenzwering' wordt gelegd. In het verleden verzorgde Red Ice de live-registratie van de Erkenbrand-conferenties (in 2016 en 2017). Erkenbrand, dat zichzelf een 'studiegenootschap' noemt, is in Nederland de belangrijkste representant van alt-right.³ Diverse podcasts van Erkenbrand werden via Red Ice online verspreid. Ook zijn in het verleden Nederlandse correspondenten actief geweest voor Red Ice om het nieuws uit Nederland te duiden. Een correspondent zou volgens de extreemlinkse antifascistische onderzoeksgroep 'Kafka' banden hebben gehad met Erkenbrand en de partij Forum voor Democratie.⁴

Begin dit jaar bleek uit onderzoek van De Correspondent en de Volkskrant dat YouTube radicalisering in de hand werkt door het algoritme op YouTube dat voorstellen doet voor nieuwe video's. Daarbij zouden de aanbevelingen voor nieuwe video's, ook al was je daar in beginsel niet naar op zoek, bij bepaalde zoekacties steeds rechtser en radicaler worden. Ook video's van Red Ice TV kwamen daarbij geregeld naar boven als voorgestelde nieuwe video's.⁵

Commentaar monitorspecialist

Grote platformen als Facebook, Twitter en Google, en daarmee ook YouTube, voeren de laatste jaren een actiever beleid om rechts-extremistische accounts die geweld verheerlijken of aanzetten tot haat, te verwijderen.

Hoewel diverse rechts-extremistische accounts inmiddels zijn verwijderd, is het vooralsnog echter onwaarschijnlijk dat daarmee ook de meeste rechtsextremistische content die op dit soort accounts wordt verspreid, op korte termijn van het internet verdwijnt. Zoals uit de reactie van Red Ice en haar bezoekers blijkt, gaan ze na het verwijderen van een account gewoon verder onder een ander (back-up) account op hetzelfde platform of op één van de vele andere alternatieve platformen.⁶ Dit is een werkwijze die ook in andere extremistische kringen zoals de jihadistische scene wordt gebezigd.

De grotere aandacht van bijvoorbeeld YouTube voor rechts-extremistische content en de verwijdering van bepaalde accounts die daar op volgt, heeft natuurlijk wel enig effect op de 'vindbaarheid' van dit soort content. Gebruikers van YouTube die in eerste instantie bijvoorbeeld niet op zoek zijn naar radicale uitingen, zullen daar in de toekomst waarschijnlijk minder vaak per toeval mee in aanraking komen. Door verwijdering van rechts-extremistische content is de kans simpelweg kleiner dat iemand via een onschuldige zoektocht op dit soort kanalen terechtkomt en wordt blootgesteld aan deze extremistische content.

Rechts-extremisten en extreemrechtse sympathisanten zijn op dit moment ook actief op platformen als V Kontakte, Bitchute, Dlive, Minds, en Gab. Daarnaast zijn sociale media die onderdeel uitmaken van het *deep web* zoals Telegram en ook diverse fora voor 'gamers' plekken waar openlijk

³ Zie Weekberichten Internetmonitoring 48/2018 en 3/2019 voor meer info over 'Studiegenootschap Erkenbrand'.

⁴ <https://kafka.nl/erkenbrand-alt-right-in-nederland/>

⁵ Volkskrant.nl, 'Leidt het algoritme van YouTube je naar extreme content?', 11 februari 2019; Telegraph, 'How YouTube led me down a worthwhile of neo-Nazi conspiracy theories', 15 oktober 2019.

⁶ Zie ook Weekbericht Internetmonitoring 37/2019.

haatzaaiende gewelddadige rechts-extremistische content kan worden verspreid.¹ Rechts-extremsiten tonen zich daarmee creatief; op de grotere online platformen zoals Facebook matigen ze bewust hun toon zodat ze niet of in ieder geval minder snel in strijd handelen met gebruikersvoorwaarden aan deze sociale media. Deze handelswijze zorgt dat de boodschappen die zij via deze platformen verspreiden weliswaar een enigszins 'gematigde' toon maar evengoed een groot mogelijk bereik hebben. Voor verspreiding van meer expliciet gewelddadige content nemen rechts-extremisten de wijk naar voornoemde sociale media waar minder streng wordt gecontroleerd op de aard van content. Ook deze modus operandi wordt door jihadisiten gehanteerd.

Rechts-extremistische content met betrekking tot alt-right, 'white nationalism', nationaal-socialisme, fascisme en antisemitisme blijft dus rijkelijk aanwezig op het internet en toegankelijk voor Nederlandse internetters zoals – veelal jonge - gamers. Het is evident dat de content die op deze sociale media en 'alternatieve' platformen wordt verspreid, radicalisering van individuen in de hand kan werken.

¹ Zie ook Weekbericht Internetmonitoring 41/2019 over de rol van internet bij de rechts-terroristische aanslag in Halle.

Uitgave

Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en
Veiligheid

Kerneenheid Analyse

Postbus 117, 2501 CC Den Haag

Turfmarkt 147, 2511 DP Den Haag

10.2g

Meer informatie

www.nctv.nl

10.2g

@nctv_nl

18-10-2019

Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Weekbericht Internetmonitoring 43/2019

18 oktober 2019 – 25 oktober 2019

Disclaimer

Het Weekbericht internetmonitoring is een product van de kerneenheid Analyse van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV). Het bevat een beschrijving van wat er naar aanleiding van de actualiteit speelt op sociale media en op de diverse voor de NCTV relevante websites, weblogs en webfora.

De beschrijving is bedoeld als sfeerbeeld van wat leeft op het internet en hoeft niet altijd representatief te zijn voor de standpunten van bepaalde groeperingen. Evidente taalfouten in bronteksten worden ongemoeid gelaten waar mogelijk. Het wordt afgeraden om zelf de websites te bezoeken die geraadpleegd zijn ten behoeve van het weekbericht, omdat het IP-adres voor derde partijen zichtbaar is en herleidbaar kan zijn tot de overheid.

Inhoudsopgave

I. Extremisme, radicalisering en polarisatie	2
Gebedsoproep inzet van politiek- en maatschappelijk debat	2
Theatervoorstelling vol complottheorieën trekt aandacht salafistische aanjagers	3
Nationaal-socialistische groep 'Folksfront' actief in Nederland	4
II. Hybride	6
Global Rights of Peaceful People organiseert persconferentie MH17 in Den Haag	6

Het weekbericht dient te worden behandeld als vertrouwelijk document. Voor verder gebruik en/of verdere verspreiding van het weekbericht graag overleggen met Analyse. Uw reacties zijn welkom op 10.2g

I. Extremisme, radicalisering en polarisatie

Gebedsoproep inzet van politiek en maatschappelijk debat

Begin oktober van dit jaar kondigde De Blauwe Moskee in Amsterdam aan het vrijdagmiddaggebed versterkt (circa vier minuten in het Arabisch via luidspreker) te zullen laten horen.¹

, zegt hiermee de maatschappelijke discussie over de zichtbaarheid van de islam in het publieke domein positief te willen beïnvloeden:

Afbeelding

Enkele tientallen moskeeën in Nederland laten de gebedsoproep versterkt horen, maar in Amsterdam zal De Blauwe Moskee de eerste moskee zijn die dit (op z'n vroegst vanaf 8 november 2019 wekelijks) zal doen. De aankondiging van de moskee heeft met name binnen de lokale politiek tot felle reacties geleid. 'Opdringerig islamiseren en geluidsoverlast vallen buiten de, ook door FvD, zeer gehuldigde godsdienstvrijheid', zegt . 'Dat de rest van de stad er maar aan moet wennen, vind ik geen tolerante uitspraak van de imam', aldus .

¹ Post van 5 oktober 2019 op de Facebookpagina van De Blauwe Moskee.

Ook de SP is sceptisch. 'De stad is al lawaaiig genoeg. Dit lijkt mij niet wenselijk' zegt . en zijn milder. Zij vinden het kunnen mits de buurt hier voldoende in wordt meegenomen. De PVV-fractie in de Tweede Kamer vindt de aankondiging van De Blauwe Moskee reden om Kamervragen te stellen. De partij is van mening dat de regering moskeeën actief moet sluiten, 'de Blauwe Moskee voorop'.

De versterking van de gebedsoproep heeft verschillende reacties uitgelokt. Menig moslim voelt zich meer 'thuis' door het geluid van de gebedsoproep en geeft aan dat het hen hierom te doen is en niet om anderen te irriteren. Een veelvoorkomende reactie is dat de oproep slechts eens per week, een aantal minuten hoorbaar is en daarom niet bezwaarlijk is. Vanuit de moslimgemeenschappen worden er – naast positieve geluiden – ook kanttekeningen geplaatst. Onder meer

, vindt niet dat de gebedsoproep een religieuze verplichting is. 'Het is ook oké als je binnen in de moskee oproept tot het gebed. Dat hoort buiten niemand. De islam houdt ook rekening met anderen'.³ Mensen die het niet eens zijn met de aankondiging van De Blauwe Moskee delen deze mening. 'De gebedsoproep via luidspreker gaat te ver, waarom niet via de app' (voor de mensen die het willen horen).

Het moskeebestuur organiseerde op 20 oktober 2019 een informatiebijeenkomst voor omwonenden waarbij enkele tientallen aanwezig waren. Sommigen waren uit nieuwsgierigheid gekomen of vinden de versterkte oproep prima. Anderen zijn bezorgd over bijvoorbeeld de mogelijke geluidsoverlast. Deze verschillende sentimenten komen ook naar voren in een 'straatinterview' in Amsterdam dat De Blauwe Moskee op haar Facebookpagina heeft gepubliceerd.⁴

fungeert in een uitzending van NPO Radio 2 als en geeft onder meer aan dat de wet het toestaat dat moskeeën oproepen tot het gebed.

³ Geen gebedsoproep, want de moskee denkt aan de buren. 16 oktober 2019, Trouw.

⁴ Post van 16 oktober 2019 op de Facebookpagina van De Blauwe Moskee.

Opmerkelijk is volgens hem dat moslims ook vrijheden hebben volgens de wet, maar wanneer zij er gebruik van maken er kritiek is vanuit de politiek'.⁵ Voor [REDACTED] is het een bevestiging dat grondrechten van moslims onder druk staan, zo schreef hij in de onlangs verschenen wetenschappelijke bundel [REDACTED].⁶

Commentaar monitorspecialist

De jarenlange discussie over de wettigheid en wenselijkheid van versterking van gebedsoproepen van moskeeën in Nederland is weer opgelaaid na de aankondiging van De Blauwe Moskee in Amsterdam. De reacties vallen uiteen in twee categorieën. Enerzijds de onwenselijkheid omdat deze openlijke belijdenis van de islam niet zou passen in de Nederlandse cultuur. Sommige mensen ervaren het als bedreigend, beangstigend of provocerend. Anderzijds raakt het verbieden van de gebedsoproep aan de godsdienstvrijheid. Volgens de wet hebben gebedshuizen het recht om gebedsoproepen te doen. Er kunnen echter beperkingen worden opgelegd voor het volume en de duur van de oproep. De vergelijking tussen de gebedsoproep en klokgelui wordt vaak gemaakt. Volgens sommigen gaat deze vergelijking echter mank omdat klokgelui, in tegenstelling tot de gebedsoproep, geen inhoudelijke boodschap bevat.

De plaats van religie in de openbare ruimte blijft een onderwerp waar, rond dit soort aankondigingen, volop over wordt gediscussieerd door de politiek en lokale gemeenschappen. De Blauwe Moskee heeft aangekondigd in november 2019 over te gaan tot uitvoering van het besluit. Het zal blijken hoe dit daadwerkelijk zal lande.

Theatervoorstelling vol complottheorieën trekt aandacht salafistische aanjagers

In navolging van zijn theatervoorstelling [REDACTED], reist [REDACTED] sinds september 2019

met zijn nieuwe theatervoorstelling [REDACTED] door Nederland. Op de website van de voorstelling staat dat de voorstelling een 'theatercollege' is; 'Geen cabaret, geen toneel, geen lezing... maar een TED-talk, met humor, karakter en de ontsluiting van een angstaanjagend, verbijsterend, wereldwijd complot.' In de teaser van de voorstelling die op YouTube staat, noemt [REDACTED] 9/11 'de grootste leugen ooit verteld.' De eerste theatertour van [REDACTED] zou zo'n tienduizend 'verbijsterde collegegangers' hebben getrokken. Zelf ontkent [REDACTED] een complotdenker te zijn. Hij zegt enkel vragen te stellen en pleit voor diepgravend onderzoek naar gebeurtenissen, zoals 9/11. Zijn theatervoorstelling heeft hij naar eigen zeggen echter niet gemaakt om grappig of ludiek te zijn maar vanuit de oprechte zorg over de waarheid rond 9/11. Desalniettemin verwerpt [REDACTED] gangbare opvattingen over 9/11. Op 3 april 2018 stelde [REDACTED] in de talkshow [REDACTED] bijvoorbeeld dat de aanslagen van 9/11 niet gepleegd zijn door Bin Laden en de negentien kapers die de vliegtuigen lieten neerstorten. In diezelfde uitzending vertelt [REDACTED] bovendien dat hij diep wantrouwig is ten opzichte van veel meer machtige instituties zoals 'de banken', 'het financiële stelsel' en de farmaceutische industrie die hij de 'farmaceutische maffia' noemt.

De voorstellingen van [REDACTED] hebben de aandacht van verschillende salafistische voormannen gewekt. Salafistisch prediker en activist [REDACTED] twitterde op 23 oktober j.l. dat hij de voorstelling [REDACTED] heeft bezocht. Ook twittert hij: [REDACTED]

Salafistische prediker [REDACTED] postte al op 12 oktober 2019 een bericht op Facebook waarin hij onder andere zegt: [REDACTED]

⁵ Post van 12 oktober 2019 op de Facebookpagina van De Blauwe Moskee.

Commentaar monitorspecialist

zijn bekende activistische predikers die een gepolitiseerde vorm van het salafisme prediken. Ze zijn beiden al jaren actief in Nederland. In hun lezingen, lessen en preken idealiseren zij een manier van samenleven die uitsluitend is gebaseerd op 'goddelijke leiding' en wetgeving. Dit systeem is in hun ogen onverenigbaar met democratie en de wetten die door democratische besluitvorming tot stand komen. Dit principiële standpunt onderbouwen en legitimeren ze met allerlei theorieën en gelegenheidsargumenten die zouden wijzen op de hypocrisie en het disfunctioneren van westerse overheden en hun regeringsvorm; de democratie. Doorlopend betogen ze bijvoorbeeld dat moslims niet gelijkwaardig behandeld worden in het Westen en dat westerse overheden het eigen 'gelijkheidsbeginsel' niet naleven en de vrijheid van godsdienst in wezen niet eerbiedigen. Om dit soort betogen kracht bij te zetten wordt regelmatig verwezen of gebruik gemaakt van allerlei samenzweringstheorieën. Deze samenzweringstheorieën zijn vaak gebaseerd op de aanname dat machtshebbers, zoals overheden en de intellectuele elite geheime verbonden sluiten en afspraken maken met als doel hun eigen burgers te onderdrukken en te misleiden.

Sommige bevolkingsgroepen zoals de joden maar ook spirituele groepen zoals de vrijmetselaars – ook wel de 'illuminati' genoemd – zijn al eeuwen slachtoffer van complottheorieën die aangewend worden om geweld tegen hen te rechtvaardigen. Ook Amerikaanse leiders zoals John F. Kennedy spelen vaak een hoofdrol in deze theorieën. Complotdenkers zijn vaak geobsedeerd door de wetenschap en beweren dat hun eigen theorieën 'wetenschappelijk bewezen' zijn. Anders dan wetenschappers staan ze echter niet open voor andermans theorieën en ideeën maar staren zij zich blind op hun eigen theoretische waarheid waardoor ze zichzelf al snel buiten ieder redelijk debat plaatsen. Dit geldt ook voor [redacted] die – anders dan hij zelf zegt – niet alleen 'vragen stelt' maar weldegelijk allerlei gangbare theorieën over 9/11 van tafel veegt en zich blind lijkt te staren op details rond de aanslagen van

9/11 die in zijn ogen niet kloppen.

[redacted] publiceerde onlangs ook een lezing over 9/11 waarin hij voortdurend op subtiële wijze een eigen interpretatie aan historische gebeurtenissen en feiten om de antidemocratische uitleg van de islam die hij predikt, te rechtvaardigen en in een – deels zelfverzonnen – historische context te plaatsen.⁹

Principiële antidemocratische denkbeelden, verrijkt met dit soort complottheorieën, kunnen tezamen een ideologie vormen, op basis waarvan afkeer of zelfs geweld tegen bevolkingsgroepen of de overheid kan worden gerechtvaardigd. Hoewel er in de open democratische samenleving in principe ruimte is voor dit soort 'alternatieve waarheden', kunnen ze een ondermijnend effect hebben op de democratische rechtsorde. Hier wordt de paradox zichtbaar die de open democratie kenmerkt: de overheid en samenleving is tot op zekere mate tolerant ten opzicht van 'radicale andersdenkenden' – of 'gekkies', zoals velen hen bestempelen – die de democratische rechtsorde ondermijnen door anderen ervan te overtuigen dat deze niet deugt. Hun betoog tast op haar beurt weer de legitimiteit van de tolerante overheid aan.

Nationaal-socialistische groep 'Folksfront' actief in Nederland

Een muur van het regiokantoor van Vluchtelingenwerk Maastricht is vermoedelijk in de nacht van zaterdag 19 op zondag 20 oktober 2019 beplakt met 2 neo-nazistische A4-posters. Op één poster staat de tekst 'Love not Hate', waarbij de 'o' van *love* een hakenkruis is en de 'a' van *hate* een jodenster. Op de andere poster staat 'Houd van uw volk' en wordt de Engelstalige, nationaal-socialistische website Folksfront.com vermeld. De actie in Maastricht wordt niet op deze website genoemd, ook niet in de fora. Het regiokantoor heeft melding gemaakt bij de politie en gaat op advies van het landelijk bureau van Vluchtelingenwerk mogelijk aangifte doen.¹⁰

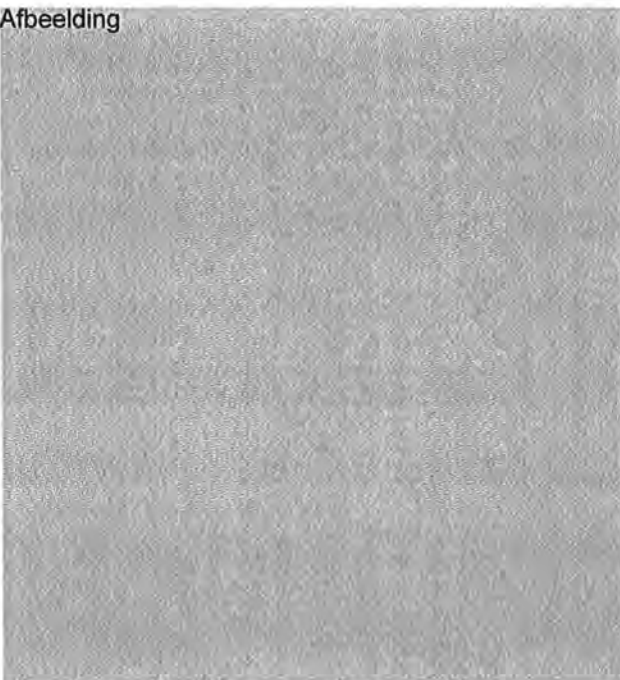
De website Folksfront.com en de fora daarop hebben een sterk nationaal-socialistisch karakter. Het nationaal-socialisme, Adolf Hitler en nazi-

⁹ Zie Weekbericht Internetmonitoring 39/2019.

¹⁰ De Limburger, Naziposters bij Vluchtelingenwerk 24 oktober 2019.

symbolen worden er verheerlijkt. Verder is er op de fora duidelijk sprake van antisemitisme, anti-'antifa' sentimenten en een voorliefde voor het witte ras en traditionele familiewaarden. De website lijkt afgelopen zomer te zijn opgericht in de VS en kent slechts enkele tientallen profielen. Inmiddels is ook een Nederlands-Duits forum op de website actief: 'Volksfront, Het Nederlandse en Duitse gedeelte van Volksfront'. Er zijn twee topics op dit subforum in de afgelopen dagen aangemaakt: 'De wederopstand van het Dietsche volk' (20 views) en 'Nederlandse Volksfront poster' (40 views). Er wordt niet of nauwelijks op beide topics gereageerd. Beide Nederlandstalige topics zijn aangemaakt door het account [REDACTED], die op het forum de titel [REDACTED] draagt. Verder is opvallend dat in het profiel van dit account een foto van Maastricht als achtergrondafbeelding staat. Een ander account [REDACTED], stelt zichzelf op het forum voor als [REDACTED]. Ze schrijft dat de 'migratiecrisis' van de afgelopen jaren haar heeft 'verrechtst' en ze sinds twee jaar 'aware' is van de 'JQ' (*Jewish Question*). Andere accounts komen voornamelijk uit Noord-Amerika. Van sommige accounts is de herkomst niet duidelijk, maar gezien hun reacties op het forum lijken enkelen uit Europa, mogelijk Duitsland, te komen.

Afbeelding

Voorbeelden van andere topics op het forum van Volksfront.com zijn: (((*Fellow White People*))), *Facebook is announcing new censorship regulations, NS-themed tracker, Mein Kampf (The Stalag Edition), Free speech does not apply to Holocaust denial says European Court of Human Rights, Black Conditions During Slavery, Is the variation between humans large enough for races to exist?, en Third Reich expo in Netherlands sells out, bans photos.* Het topic (((*Fellow White People*))) bevat antisemitische memes uit het alt-right discours op internet, waarin wordt benadrukt dat joden niet 'wit' zijn. Volgens deze redenering zouden joden zichzelf wel tot het witte ras rekenen als het hen uitkomt en zich vereenzelvigen met 'fellow whites' als het gaat om immigratie en burgerrechten, maar zouden ze zich als minderheidsgroepering presenteren wanneer het ze beter uitkomt. Ook zouden joden een 'anti-blanke agenda' voeren. Binnen alt-right en neonazistische kringen staat het gebruik van drie haakjes voor en achter een zin, woord of naam voor een joods complot. Andere in deze kringen gebruikte benamingen voor (((*Fellow White People*))) zijn (((*dear white people*))) en (((*fellow whites*))).

Commentaar monitorspecialist

De nationaal-socialistische website Volksfront.com lijkt pas sinds deze zomer online actief te zijn. De website – mogelijk in de VS opgezet – kent wereldwijd enkele tientallen gebruikers, onder wie dus een tweetal Nederlanders [REDACTED]. De actie bij het regiokantoor van Vluchtelingenwerk in Maastricht lijkt het werk van één van deze of beide personen, of iemand anders uit de regio Maastricht die sympathiseert met Volksfront. Waarom dit doelwit is gekozen, is onduidelijk. Mogelijk dat het past binnen het in bepaalde rechts-extremistische kringen populaire complotdenken van de 'grote vervangingstheorie'. Volgens deze theorie wordt de blanke, westerse bevolking sluipenderwijs vervangen door migranten. De schuldigen volgens deze theorie zijn linkse politici die buitenlanders nodig hebben als stemvee, feministen die weigeren blanke baby's op de wereld te zetten en joodse intellectuelen die een 'anti-blanke agenda' voeren.

De forumdeelnemers op Volksfront.com lijken tamelijk veiligheidsbewust te zijn: er staan geen expliciete geweldsoproepen, uitnodiging is vereist voor deelname, leden moeten zich eerst voorstellen en er worden geen echte namen of afbeeldingen

van personen gebruikt. Naast de vele nazi-verheerlijkingen en –symbolen, staan er op de website veel antisemitische en 'raciale' memes en teksten, zoals die ook terug te vinden zijn op websites en deepwebfora waarop het alt-right discours welig tiert. Het Nederlands-Duitse subforum 'Volksfront' op Volksfront.com suggereert dat er sprake is van samenwerking tussen Nederlandse en Duitse neonazi's, maar daar zijn uit online open bronnen nog weinig signalen voor te vinden.

Het nationaal-socialistische gedachtegoed wordt in Nederland al jaren door een aantal vrij kleine rechts-extremistische groepen, zoals 'Blood&Honour', 'Combat18' en 'Racial Volunteer Force (RVF)' aangehangen. Blood&Honour en Combat18 hebben een gewelddadig imago en zijn in verschillende landen als terroristische organisatie aangemerkt.

In Nederland hebben neonazi's zich in de afgelopen tien jaar nauwelijks in het straatbeeld laten zien. Daar is recent verandering in gekomen. Nederlandse neonazi's lijken zich, gelijk aan andere extreemrechtse en rechts-extremistische actievoerders en groepen, online en offline meer te profileren. Dit lijkt te komen door een verharding en 'verrechtsing' van het politiek en maatschappelijk debat. Daarnaast speelt de opkomst van het alt-right discours met neonazi-elementen, zoals de geclaimde superioriteit van het witte ras, een rol.

Met name RVF manifesteert zich de laatste jaren vaker publiekelijk, met demonstraties in Nijmegen (op 26 augustus 2017¹¹ en op 13 januari 2018¹²) en Den Haag (op 24 maart 2018¹³). Deze demonstraties trokken niet meer dan 5 tot 15 RVF-demonstranten. Op 28 september 2019 wilde RVF een antisemitische demonstratie houden bij de Israëliëse ambassade in Den Haag, maar deze is niet doorgegaan – mede onder druk van politieke en maatschappelijke weerstand en door de aankondiging van diverse tegendemonstraties (van AFA, Movement X en Jewish Defense League). In tegenstelling tot Blood&Honour en Combat18 is

RVF online openlijk actief met een eigen website en op Facebook. Sinds kort hebben ze mogelijk enkele regionale divisies. Verder is sinds enige tijd de nationaal-socialistische website 'Volksoffensief Nederland' actief, die nauw verbonden lijkt te zijn met RVF.

Dergelijke online en offline manifestaties kunnen andere neonazi's en sympathisanten mogelijk aansporen om hun nationaal-socialistische en antisemitische denkbeelden actiever uit te dragen. Dit kan bijvoorbeeld resulteren in nieuwe acties bij vluchtelingeninstellingen of religieuze instellingen. Tegelijkertijd moet wel worden geconstateerd dat het nationaal-socialistische gedachtegoed in Nederland zeer beperkte weerslag heeft en dat er nog altijd enorm grote politieke en maatschappelijke weerstand tegen bestaat. Het lijkt daarom uitgesloten dat dit gedachtegoed in korte tijd breed gedragen zal worden. Daarmee zal het nationaal-socialisme in Nederland een marginaal verschijnsel blijven.

II. Hybride

Global Rights of Peaceful People organiseert persconferentie MH17 in Den Haag

Het initiatief 'Global Rights of Peaceful People' (GRPP) heeft een persconferentie georganiseerd in het pers- en debatcentrum Nieuwspoor in Den Haag op woensdag 23 oktober 2019, onder de titel 'The MH17 Tragedy – we wait for thorough investigation'. De persconferentie bestond uit twee onderdelen. Beginnende met een voorstelling van de onderzoeksfilm 'MH17 – 5 years on' van [REDACTED]

[REDACTED].¹⁴ Om de productie van deze film te bekostigen werd in maart 2019 een crowdfundingactie gestart. Op 17 juli, exact vijf jaar na de ramp, werd de film gepubliceerd op het YouTube-kanaal van Bonanza Media.¹⁵ Ook de persconferentie was live te volgen op het YouTube-kanaal van Bonanza Media. Hierop is te zien dat er tijdens de persconferentie ongeveer 25 á 30 aanwezigen in de zaal zitten.

¹¹ Voor de vrijlating van enkele gevangene neonazi's in Duitsland, Spanje en Nederland.

¹² Solidariteit met de Britse neonazi-groep 'National Action'.

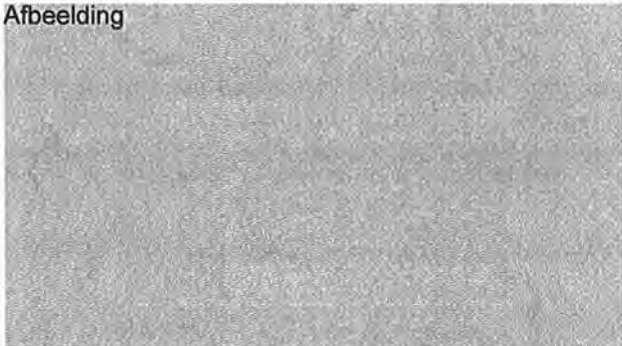
¹³ Bij de demo 'Stop White Genocide' tegen de onderdrukking van blanken in Zuid-Afrika.

¹⁴ Zie ook Weekbericht Internetmonitoring 14/2019.

¹⁵ Bonanza Media is een platform voor 'onafhankelijke journalisten' opgericht door [REDACTED]

Na het vertonen van de film konden aanwezigen vragen stellen aan [REDACTED]. Laatstgenoemde is auteur van het boek *Vlucht MH17 en de nieuwe koude oorlog* dat is gepubliceerd in meerdere talen, waaronder Russisch. Ook treedt [REDACTED] op in meerdere video's van het YouTube-kanaal van Café Weltschmerz, waarin hij openlijk twijfelt aan de onderzoeksresultaten van het *Joint Investigation Team* (JIT) dat is belast met het internationale strafrechtelijk onderzoek naar MH17.¹⁵ Grote afwezigheid bij de persconferentie was [REDACTED], die volgens [REDACTED] 'niet op tijd bij de

Afbeelding

persconferentie kon zijn'. Uit open bronnen blijkt dat [REDACTED] in [REDACTED] verblijft. Volgens de organisatie waren Tweede Kamerleden of nabestaanden 'wel uitgenodigd', maar niet aanwezig.

Tijdens de vragen en discussie uiten [REDACTED] achterdocht richting de werkwijze van het JIT ('speculatie maar geen compleet bewijs') en de Nederlandse media. Daarnaast doen zij nog enkele uitspraken over:

- [REDACTED]. Op deze website wordt informatie gedeeld van personen die aangemerkt worden als 'vijand van Oekraïne'¹⁶;
- Nederlandse journalisten die volgens [REDACTED] zouden zijn ontslagen omdat ze 'kritisch' zijn over het huidige JIT-onderzoek¹⁷;
- [REDACTED] zegt samen met [REDACTED] te werken aan een 'dossier' waarin wordt aangetoond dat de MH17-

rechtszaak niet meer is dan 'politiek theater' waar 'de uitkomst vooraf al vast staat'. Op de website van [REDACTED] is een introductie van het dossier te vinden;²¹

- [REDACTED] twijfelt aan de 'onafhankelijkheid' van de Nederlandse rechters die betrokken zijn bij de rechtszaak. [REDACTED] zegt na de publicatie van bovengenoemde 'dossier' betrokken rechters te zullen benaderen om een 'reactie te vragen' ;
- [REDACTED] zegt 'ideeën' te hebben voor een vervolgonderzoek maar heeft nog geen concrete stappen ondernomen, mede vanwege een tekort aan 'financiële middelen'.²²

De persconferentie is ook in Rusland opgemerkt. Onder andere TASS publiceerde op donderdag 24 oktober 2019 een interview met [REDACTED] waarin zowel de film als de persconferentie aan bod komen.²³

Commentaar monitorspecialist

Ondanks de symbolische locatie (directe omgeving van de Tweede Kamer) en de vele uitnodigingen die de initiatiefnemers verstuurd zeggen te hebben (meer dan 500), trok de persconferentie weinig publiek. Ook de landelijke media heeft er (nog) geen ruchtbaarheid aan gegeven.

In open bronnen is weinig te vinden over de achtergrond van het initiatief. De Facebookpagina van GRPP is in september 2019 opgericht. Op Facebook geven enkele initiatiefnemers aan afkomstig zijn uit Rusland en/of hebben in het verleden desinformatie met betrekking tot MH17 gedeeld afkomstig uit Rusland. Een connectie tussen de [REDACTED] en GRPP is niet gevonden.

In eerdere Weekberichten Internetmonitoring is aandacht besteed aan de film en de achtergrond van de [REDACTED].²⁴ Daarin zijn vraagtekens gezet bij het doel en de

¹⁵ Zie ook Weekbericht Internetmonitoring 24/2019.

¹⁶ Zie live stream vanaf 1 uur 14 minuten en 2 uur en 1 minuut 5.

¹⁷ Zie live stream vanaf 1 uur en 27 minuten.

¹⁸ Zie live stream vanaf 1 uur en 32 minuten.

²¹ Zie live stream vanaf 1 uur en 36 minuten.

²² Zie: [REDACTED]

²³ Zie live stream vanaf 1 uur en 45 minuten.

²⁴ Zie live stream vanaf 2 uur en 6 minuten.

²⁵ В Гааге показали фильм "Катастрофа MH17: ждём справедливого расследования". 24 октябрь 2019. www.tass.ru

²⁶ Zie bv. Weekbericht Internetmonitoring 27/2018, 14/2019, 24/2019.

onafhankelijkheid van de film. [REDACTED] was in augustus 2019 ook aanwezig op een internationale conferentie in Kuala Lumpur over MH17 en in juni dit jaar was hij als spreker te gast bij de bijeenkomst [REDACTED] in [REDACTED] waar ook [REDACTED] als spreker aanwezig was (zie ook elders in dit Weekbericht). Uit open bronnen is bekend dat [REDACTED] meerdere malen de betrokkenheid van Israël bij de aanslagen in New York in 2001 heeft verkondigd. [REDACTED] die samen met [REDACTED] werkt aan een 'dossier' onderhoudt een eigen weblog waarop regelmatig artikelen met betrekking tot MH17 worden geplaatst waarin desinformatie wordt verspreid.

Op de Oekraïense website *Myrotvorets* wordt informatie gedeeld van personen die aangemerkt worden als 'vijand van Oekraïne'. In open bronnen wordt de betrokkenheid van de Oekraïense veiligheidsdienst SBU en het Oekraïense Ministerie van Buitenlandse Zaken genoemd. In het verleden heeft onder andere de *UN High Commissioner for Human Rights* (OHCHR) Oekraïense autoriteiten opgeroepen een onderzoek te starten naar de website. Op de website staat dat [REDACTED] zich onder andere schuldig heeft gemaakt aan 'het opzettelijk vervalsen van relevante informatie' en 'samenwerken met Russische terroristische organisaties'. In een reactie op sociale media schrijft [REDACTED] 'verbaasd' te zijn dat zijn naam is genoemd, en te 'vrezende voor zijn eigen veiligheid'. Daarnaast zijn onder andere zijn geboortedatum, geboorteplaats en huidige woonplaats genoemd. Naast [REDACTED] worden er op de website nog tenminste twee andere Nederlanders genoemd.

Het lag in de lijn der verwachting dat de focus van desinformatie met betrekking tot MH17 over tijd zou verschuiven van de bewijslast naar het Nederlandse rechtssysteem en instituten belast met de rechtszaak. Hiermee wordt getracht de geloofwaardigheid van de rechtszaak te ondermijnen en afbreuk te doen aan de onafhankelijkheid en betrouwbaarheid van betrokken magistraten. De verwachting is ook dat het volume aan desinformatie in aanloop naar de rechtszaak in maart 2020 verder zal toenemen.

Uitgave

Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en Veiligheid
Kernheerheid Analyse (KA)
Postbus 117, 2501 CC Den Haag
Turfmarkt 147, 2511 DP Den Haag

10.2g

Meer informatie

www.nctv.nl

10.2g

@nctv_nl

25-10-2019